

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011

Riksdagsstyrelsen har vid sitt sammanträde den 15 februari 2012 fastställt årsredovisningen för 2011 års verksamhet.

Riksdagsstyrelsens ledamöter 2011

Per Westerberg (M)
talman (ordförande)

Carina Moberg (S)

Anna Kinberg Batra (M)

Karin Åström (S)

Margareta Pålsson (M)

Leif Jakobsson (S)

Tomas Tobé (M)

Pia Nilsson (S)

Magdalena Andersson (M)

Gunvor G Ericson (MP)

Johan Pehrson (FP)

Föredragande i riksdagsstyrelsen

Kathrin Flossing
(riksdagsdirektör)

Inledning

All offentlig makt i Sverige utgår från folket

Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt och förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt stats-skick.

Riksdagen är folkets främsta företrädare

Riksdagens uppgift är att stifta lagar, besluta om skatt till staten och bestämma hur statens medel ska användas. Riksdagen ska också granska rikets styrelse och förvaltning.

Riksdagen utses genom fria, hemliga och direkta val. Ordinarie val till riksdagen hålls vart fjärde år. Rösträtt vid val till riksdagen har varje svensk medborgare som har fyllt 18 år och som är eller någon gång har varit bosatt i riket.

Riksdagen består av en kammare med 349 ledamöter. Riksdagen väljer inom sig för varje valperiod en talman och tre vice talmän som leder riksdagens arbete. Riksdagen väljer även 15 fackutskott som bereder ärenden inför beslut i kammaren samt en EU-nämnd för samråd med regeringen i vissa EU-frågor.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet

Huvuduppgiften för Riksdagsförvaltningen är att biträda vid behandlingen av riksdagens ärenden och tillhandahålla de resurser och den service som behövs för kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet.

Riksdagsförvaltningen ska skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare.

Innehållsförteckning

<u>INLEDNING</u>	2
<u>RIKSDAGSFÖRVALTNINGEN 2011</u>	4
<u>RESULTATREDOVISNING</u>	6
<u>1 UTGÅNGSPUNKTER</u>	6
<u>1.1 Lagar och föreskrifter</u>	6
<u>1.2 Ledning</u>	6
<u>1.3 Uppgifter</u>	7
<u>1.4 Uppdrag och uppdragsområden</u>	7
<u>1.5 Styrning och uppföljning</u>	8
<u>1.6 Personal</u>	9
<u>2 VERKSAMHETEN 2011</u>	10
<u>2.1 Styrelsens prioriteringar, ambitioner och uppdrag</u>	10
<u>2.2 Återrapporteringskrav och uppföljningsfaktorer</u>	10
<u>2.3 Sammanfattande resultatredovisning</u>	11
<u>2.4 Organisationsförändringar under 2011</u>	14
<u>3 UPPDRAG OCH RESULTAT PER UPPDRAGSOMRÅDE 2011</u>	17
<u>3.1 Kammare och utskott – uppdragsområde A</u>	17
<u>3.2 Ledamöter och partikanslier – uppdragsområde B</u>	27
<u>3.3 Kunskap om riksdagen – uppdragsområde C</u>	35
<u>3.4 Riksdagens byggnader och samlingar – uppdragsområde D</u>	42
<u>3.5 Myndighet och arbetsgivare – uppdragsområde E</u>	45
<u>4 STYRELSEUPPDRAG OCH STRATEGISKA FRÅGOR</u>	57
<u>FINANSIELL REDOVISNING</u>	62
<u>5.1 RESULTATRÄKNING</u>	62
<u>5.2 BALANSRÄKNING</u>	63
<u>5.3 ANSLAGSREDOVISNING</u>	65
<u>5.4 FINANSIERINGSANALYS</u>	67
<u>5.5 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER</u>	69
<u>5.6 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER</u>	82

Riksdagsförvaltningen 2011

Riksdagsförvaltningens uppdrag är att – i demokratins tjänst – skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och riksdagsledamöternas arbete. Huvuduppgiften är att stödja riksdagen i behandlingen av ärenden och se till att kammaren, utskotten och de övriga riksdagsorganen får de resurser och den service de behöver. Verksamheten ska vara ändamålsenlig och tillförlitlig och kännetecknas av hög kvalitet och kostnadseffektivitet.

2011 var ett eftervalsår som bl.a. innebar ett något mindre antal ärenden i utskotten och färre sammanträdestimmar i kammaren. Trots det har riksdagsarbetet varit intensivt under året. Både i kammaren och i utskotten har det parlamentariska läget med en minoritetsregering satt sin prägel på arbetet. Till detta kommer att EU-frågorna och särskilt subsidiaritetsprövningarna upptar en allt större del av arbetet i många utskott.

Riksdagsstyrelsen fattade en rad viktiga beslut under 2011, bl.a. om en utvärdering av den parlamentariska ledningsorganisationen och om en utredning om stöd för återgång till yrkesverksamhet för f.d. ledamöter samt en översyn av reglerna för inkomstgaranti.

Beslut har även fattats i en rad frågor som gäller förvaltningens regelverk och styrdokument, bl.a. riksdagens beslut om en ny instruktion för riksdagsförvaltningen samt styrelsens beslut om en ny arbetsordning för Riksdagsförvaltningen. Nya bestämmelser om intern styrning och kontroll trädde i kraft i början av året.

Riksdagsförvaltningens arbete med att sprida kunskap om riksdagen kommer att ta ett stort steg framåt när den nya webbplatsen, riksdagen.se, lanseras i februari 2012. Det är resultatet av stora arbetsinsatser under 2011 då också en betaversion av webbplatsen fick pris som bästa myndighetssajt. Under året har en ny kommunikationsstrategi fastställts och en översyn av intranätet inletts. I det sammanhanget kan nämnas att en undersökning visar att allmänhetens förtroende för riksdagen långsiktigt har ökat.

Riksdagsförvaltningens arbete för ökad tillgänglighet ger resultat. Det framgår av en enkätundersökning från Handisam som visar att förvaltningen är en av endast fem myndigheter i landet som lever upp till samtliga 13 kriterier för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Inom Riksdagsförvaltningen har 2011 inneburit förändringar i flera avseenden. Bland annat har en gemensam utskottsavdelning har skapats, och beslut har fattats om en omorganisation av den administrativa avdelningen fr.o.m. den 1 januari 2012.

Under en kort tid hösten 2011 var uppmärksamheten kring riksdagen och Riksdagsförvaltningen särskilt stor i medierna. Anledningen var frågan om riksdagsledamöternas ersättningar för övernattningsbostäder. Detta understryker vikten av att regler och rutiner är tydliga och begripliga – det ska vara lätt att göra rätt.

Att förtydliga regelverket är också en del av det omfattande förändringsarbete som inletts under samlingsnamnet *Färdplan 2014*. Färdplanen, som består av ett stort antal delprojekt, syftar till att utveckla Riksdagsförvaltningen till en modern, professionell, öppen och engagerad parlamentsförvaltning som erbjuder ett ännu bättre stöd till den parlamentariska processen.

Kathrin Flossing
Riksdagsdirektör

Resultatredovisning

1 Utgångspunkter

1.1 Lagar och föreskrifter

Riksdagens arbete bedrivs i enlighet med bestämmelserna i regeringsformen, riksdagsordningen och särskilda riksdagsbeslut om arbetets inriktning. Bestämmelser om talmannens och riksdagsstyrelsens ledning av riksdagsarbetet finns i riksdagsordningen (RO).¹

Riksdagsförvaltningens verksamhet regleras i en rad lagar och föreskrifter. I riksdagsordningens 9 kapitel finns grundläggande bestämmelser om personal och förvaltning. I lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen finns bl.a. bestämmelser om förvaltningens uppgifter, styrelsens ansvar och arbetsformer, ledamotsrådet samt riksdagsdirektörens uppgifter och ansvar. Mer detaljerade bestämmelser om riksdagsdirektörens beslutsrätt, chefernas ansvar och personalansvarsnämnden finns i förvaltningens arbetsordning². I den s.k. REA-lagen³ finns bestämmelser om anslag och inkomstittlar, ekonomiska förpliktelser, kapitalförsörjning, redovisning, intern styrning och kontroll samt internrevision.

Från och med den 1 juli 2011 ska nya myndighetsinterna föreskrifter benämnas antingen riksdagsstyrelsens föreskrift eller riksdagsdirektörens föreskrift beroende på vem som har beslutat den.

Riksdagsförvaltningens riktlinjer är ett komplement till lagar och föreskrifter. Riktlinjerna talar om hur förvaltningen bör arbeta inom de områden som författningarna inte direkt reglerar. Inom förvaltningen finns också en värdegrund och policydokument på olika områden.

1.2 Ledning

Talmannen leder riksdagens arbete och bildar tillsammans med de tre vice talmännen riksdagens presidium. Talmannen samråder med partiernas *gruppledare* om övergripande frågor i riksdagsarbetet. Frågor av gemensamt intresse för utskotten och EU-nämnden behandlas i den s.k. *ordförandekonferensen* där talmannen överlägger med utskottens och EU-nämndens ordföranden.

Riksdagsförvaltningen leds av *riksdagsstyrelsen*. Den består av talmannen som ordförande och tio riksdagsledamöter som väljs av riksdagen. Riksdagsstyrelsen har överläggningar om planeringen av riksdagsarbetet och beslutar i större frågor som rör förvaltningen eller riksdagens internationella verksam-

¹ 1 kap. 5 §.

² RFS 2011:10.

³ Lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

het. Vid riksdagsstyrelsens sammanträden deltar även de vice talmännen och gruppledarna för de mindre partier som inte är representerade i styrelsen och därmed inte deltar i riksdagsstyrelsens beslut. *Riksdagsdirektören*, som är chef för förvaltningen, är föredragande i styrelsen. Till stöd för talmännens och riksdagsdirektörens arbete finns en ledningsstab.

Under styrelsen leder riksdagsdirektören *ledamotsrådet*. Detta är ett organ där förvaltning och ledamöter samråder om administrativa frågor som är av särskilt intresse för ledamöterna, t.ex. arbetsrum, resebestämmelser och teknisk utrustning. *Förvaltningens ledningsgrupp* är ett forum för planering och samordning av frågor som rör förvaltningen. Gruppen utgörs av riksdagsdirektören och avdelningscheferna, chefen för ledningsstaben och planeringschefen.

1.3 Uppgifter

Riksdagen har – som det främsta demokratiska statsorganet i Sverige – konstitutionellt fastställda uppgifter i det svenska statskicket. Riksdagen och dess ledamöter har också en central roll i opinionsbildningen och en skyldighet att verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden. Riksdagen har även uppgifter som följer av internationella åtaganden och av medlemskapet i EU.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har endast en verksamhetsgren: *Stöd till den parlamentariska processen*.

Huvuduppgiften för förvaltningen är att stödja riksdagen i behandlingen av ärenden och se till att kammaren, utskotten och övriga riksdagsorgan får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete, och om EU-frågor och handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Förvaltningen har även ansvar för säkerhet och krishantering i riksdagen under fredstid och ansvarar för de myndighets- och förvaltningsuppgifter som anges i riksdagsordningen samt andra lagar och föreskrifter.

1.4 Uppdrag och uppdragsområden

Riksdagsstyrelsen har formulerat förvaltningens fem huvuduppdrag på följande vis:

Riksdagsförvaltningen ska skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare.

Dessa uppdrag utgör grunden för de fem *uppdragsområden* som Riksdagsförvaltningens verksamhet är indelad i.

- A. Stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- B. Stöd och service till ledamöter och partikanslier
- C. Kunskap om riksdagen och riksdagens arbete
- D. Vård och bevarande av byggnader och samlingar
- E. Myndighet och arbetsgivare

1.5 Styrning och uppföljning

Riksdagsförvaltningens verksamhet ska vara ändamålsenlig och tillförlitlig och kännetecknas av hög kvalitet och kostnadseffektivitet. Därför är uppföljning och kontroll av verksamheten lika viktiga delar av styrningsprocessen som planering. Planering, genomförande och uppföljning är kontinuerliga processer som pågår parallellt i olika faser. Erfarenheter från uppföljningsprocessen tas till vara och återverkar på planering och genomförande för att vässa förvaltningens verksamhet i alla dess delar.

Planering och beslut

Med utgångspunkt i de lagar och föreskrifter som gäller för riksdagen och Riksdagsförvaltningen – och de uppgifter och uppdrag som riksdagsstyrelsen formulerat – planeras, utarbetas och beslutas de styrdokument som vägleder förvaltningens verksamhet under ett år. Den strategiska planen, planeringsdirektiven, budgetförslagen, anslagsdirektiven, verksamhetsplanen och internbudgeten är centrala dokument i denna planeringsprocess.

Utöver den styrning som kommer till uttryck i dessa dokument får förvaltningen löpande under året olika uppdrag av riksdagsstyrelsen. Uppdragen är av olika omfattning och kan t.ex. handla om en utredning av riksdagens fastigheter, ledamotsanknutna frågor eller riksdagens myndigheter. Uppdragen avslutas genom en slutrapport till styrelsen.

Uppföljning och revision

Parallellt med planeringsarbetet pågår en kontinuerlig process med uppföljning och kontroll. Syftet med uppföljningen av verksamheten och budgeten är att koppla kostnader till uppnådda resultat, stärka kostnadseffektiviteten och analysera om förvaltningen är på rätt väg. Resultatet kan medföra att verksamheten styrs om och planeringsprocessen korrigeras.

Uppföljningen och kontrollen genomförs dels i form av förvaltningsintern uppföljning i tertial- och helårsrapporter och i årsredovisningen, dels i form av intern och extern revision. I den interna uppföljningen ingår bl.a. en serviceenkät som varje år, med undantag för valår, riktas till ledamöter och ibland även till anställda vid partikanslierna. Vart tredje år görs även en med-

arbetarundersökning för att stämma av medarbetarnas syn på förvaltningen och arbetet.

Internrevisionen är fristående från förvaltningens operativa verksamhet och bedrivs av ett kvalificerat revisionsföretag. I förvaltningen finns en internrevisionsansvarig som svarar inför riksdagsdirektören och ytterst inför riksdagsstyrelsen. Varje år beslutar riksdagsstyrelsen om en internrevisionsplan som pekar ut de verksamheter inom förvaltningen som internrevisionen ska granska. Internrevisionen rapporterar till riksdagsstyrelsen två gånger om året. Den *externa revisionen* bedrivs av Riksrevisionen enligt lagen om revision av statlig verksamhet⁴.

Intern styrning och kontroll

Mot bakgrund av nya bestämmelser i REA-lagen tillämpas en process för intern styrning och kontroll vid Riksdagsförvaltningen fr.o.m. 2011. En uppföljning av hur processen har fungerat ska genomföras våren 2013.

Myndighetens ledning ska enligt de nya bestämmelserna säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Intern styrning och kontroll är den process som syftar till att med *rimlig säkerhet* säkerställa att en myndighet fullgör sitt verksamhetsansvar. I processen ingår momenten *riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning* och *dokumentation*.

I samband med att årsredovisningen skrivs under intygar myndighetens ledning att den interna styrningen och kontrollen är betryggande och redovisar i förekommande fall eventuella brister.

1.6 Personal

För att Riksdagsförvaltningen ska kunna utföra sina uppgifter – alltifrån friskvård och lokalvård till stöd för utskottens och kammarens arbete – krävs personal med en rad olika kvalifikationer. Inom förvaltningen finns många olika yrkesgrupper som alla förenas i det gemensamma uppdraget att stödja den parlamentariska processen. Riksdagsförvaltningen är en kunskapsintensiv organisation vars främsta tillgång ligger i personalens kunnande och skicklighet. Att kontinuerligt utveckla och höja kompetensen på olika områden är en grundläggande förutsättning för att verksamheten ska kunna ge det stöd och den service som ledamöterna och riksdagsarbetet kräver. Aktuella personaluppgifter och statistik redovisas under avsnitt 3.5.

⁴ SFS 2002:1022

2 Verksamheten 2011

2.1 Styrelsens prioriteringar, ambitioner och uppdrag

Prioriteringar

Riksdagsstyrelsen beslutade den 14 april 2010 om en strategisk plan för 2011–2014. I juni 2010 beslutade styrelsen om förslag till anslag för 2011 och i december om anslagsdirektiv för Riksdagsförvaltningen för 2011.

I den strategiska planen anfördes att det inför den nya valperioden fanns anledning att inte vara för detaljerad när det gällde prioriteringar, utan att i stället lägga en grund för en jämn verksamhet med hög kvalitet. Kontinuitetsplaneringen för verksamheten i kammare och utskott skulle även fortsättningsvis prioriteras liksom förnyelsen av den externa webben och den tekniska utrustningen till ledamöterna. Dessutom skulle det fleråriga renoveringsprogrammet för riksdagens fastigheter få hög prioritet. Resultatet av arbetet med de prioriterade områdena under 2011 redovisas i avsnitt 2.4 Sammanfattande resultatredovisning.

Den verksamhet som planeras inom Riksdagsförvaltningen ska vara ändamålsenlig och tillförlitlig samt präglas av hög kvalitet och kostnadseffektivitet. Riksdagsförvaltningen ska i alla sammanhang särskilt prioritera den verksamhet som avses inom uppdragsområdet *Stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.* Därefter ska verksamheten inom uppdragsområdet *Stöd och service till ledamöter och partigruppskanslier* prioriteras.

Uppdragsområden

I verksamhetsplanen för 2011, som fastställts av riksdagsstyrelsen, anges de ambitioner som gäller för respektive uppdragsområde. Av verksamhetsplanen framgår också att verksamheten och förbrukningen av medel ska följas upp och redovisas efter varje tertial i en uppföljningsrapport som föredras i riksdagsstyrelsen samt efter verksamhetsårets slut i en årsredovisning till riksdagen.

Uppdrag

Förvaltningen får löpande under året uppdrag från riksdagsstyrelsen. En samlad lägesrapport för dessa uppdrag redovisas i avsnitt 4.

2.2 Åtterrporteringskrav och uppföljningsfaktorer

Riksdagsstyrelsen fastställde anslagsdirektiv för budgetåret 2011 den 15 december 2010. Enligt direktivet ska hyrorna för de kommersiella lokalerna bestämmas på marknadsmässiga grunder. Lägenhetshyrorna ska bestämmas enligt bruksvärdesprincipen. Avgiftsbelagd verksamhet särredovisas i enligt

het med vad som framgår av föreskriften om tillämpning av REA-lagen.⁵ För Riksdagsförvaltningen innebär det att det görs en särredovisning av de direkta kostnaderna för produktion och distribution av riksdagstrycket och tidningen Riksdag & Departement och för motsvarande kostnader och intäkter för fastighetsverksamheten. Särredovisningen återfinns under respektive uppdragsområde i anslutning till verksamhetsbeskrivningen.

För att följa upp verksamheten inom uppdragsområdena används bl.a. jämförande statistik, enkätundersökningar, utvärderingar och intervjuer.

Ett underlag för bedömningen av Riksdagsförvaltningens verksamhet är den enkätundersökning om riksdagsledamöternas inställning till förvaltningens service och tjänster som genomförs varje år med undantag för valår. Resultaten av undersökningen redovisas dels översiktligt i avsnitt 2.3 dels i sitt ämnesmässiga sammanhang under respektive uppdragsområde.

Förvaltningen genomförde under hösten även en medarbetarundersökning för att få kunskap om personalens syn på bl.a. sin arbetsplats, chefer och arbetsmiljö. Medarbetarundersökningens resultat redovisas i avsnitt 3.5.

SOM-institutet⁶ vid Göteborgs universitet genomför varje höst en nationell frågeundersökning där ett delmoment gäller förtroendet för olika samhällsinstitutioner, bl.a. riksdagen. Resultatet av 2010 års undersökning publicerades 2011 och redovisas i avsnitt 2.3.

2.3 Sammanfattande resultatredovisning

Sammanfattning av resultatet för samtliga uppdragsområden

Riksdagsförvaltningen har under 2011 säkerställt att riksdagen kunnat fullgöra sina uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Inom uppdragsområde A har kammaren och utskotten fått det stöd som krävts för att de ska kunna bedriva verksamheten enligt arbetsplanerna.

Förvaltningens verksamhet inom uppdragsområde B har under 2011 säkerställt att ledamöter och partikanslier fått ett väl fungerande stöd och en god service. Stödet och servicen har gett riksdagsledamöterna och partikanslierna goda förutsättningar att fullgöra sina uppdrag.

Under 2011 har förvaltningen, inom uppdragsområde C, säkerställt att allmänhet, massmedier, vidareinformatörer och speciella målgrupper getts möjligheter till information och kunskaper om riksdagens arbete.

Förvaltningen har genom verksamheten inom uppdragsområde D säkerställt att riksdagens byggnader och samlingar vårdas och bevaras.

Under 2011 har förvaltningen genomfört de olika verksamheter som ligger inom uppdragsområde E på ett bra sätt och säkerställt att planerade åtgärder genomförts. Prioriteringen av teknisk utrustning till ledamöterna har genomförts väl och fokuserats på mobila lösningar.

Sammanfattningsvis har 95 procent av riksdagsförvaltningens disponibla anslag förbrukats under 2011. Anslagssparandet uppgår till 76 miljoner kro-

⁵ 7 kap. 7 § RFS 2006:10.

⁶ SOM = samhälle, opinion, medier.

nor, varav 13 miljoner kronor avser ledamotsanslaget och 63 miljoner avser förvaltningsanslaget.

Bedömningen är att Riksdagsförvaltningen under 2011 i allt väsentligt fullgjort sina uppdrag så som de är formulerade i riksdagsordningen, i förvaltningens instruktion och övriga styrdokument samt i de särskilda beslut som riksdagsstyrelsen fattat.

Resultat av arbetet med prioriterade områden

Kontinuitetsplanering för verksamheten i kammare och utskott: Kammaren och utskotten har fått det stöd som krävts för att säkerställa kontinuitetsplaneringen.

Förnyelse av den externa webbplatsen, riksdagen.se: Prioriteringen av nya riksdagen.se har inneburit en höjd ambitionsnivå för projektet. En betaversion av webbplatsen utsågs till bästa myndighetsajt 2011, och nya riksdagen.se kommer att lanseras i februari 2012.

Teknisk utrustning till ledamöterna: Som en del av arbetet efter valet 2010 har stödet med teknisk utrustning till riksdagsledamöterna prioriterats. Förvaltningen har försett ledamöterna med sådan teknisk utrustning som är väsentlig för riksdagsuppdraget: tjänsterum med nödvändig utrustning, en bärbar dator, mobiltelefon och skrivare. Stödet har fokuserats på satsningar för mobila lösningar.

Det fleråriga renoveringsprogrammet för riksdagens fastigheter: Omfattande åtgärder har under året genomförts inom renoveringsprogrammet. I en rapport till riksdagsstyrelsen redovisades att statusen för fastigheterna generellt sett är sämre än vad som tidigare konstaterats. Styrelsen har inom sig tillsatt en beredningsgrupp för fastighetsfrågorna och beslutat att ändra ordningsföljden för renoveringarna så att renoveringen av ledamotshuset inleds efter valet 2014 och renoveringen av Cephalus efter valet 2018.

Sammanställningen nedan visar Riksdagsförvaltningens totala kostnader, intäkter och transfereringar för den enda verksamhetsgrenen: *Stöd till den parlamentariska processen*. Motsvarande uppgifter redovisas även för respektive uppdragsområde. Uppgifter för 2009 kan inte lämnas per uppdragsområde utan endast totalt för myndigheten.

Tabell 1 Intäkter, kostnader och transfereringar, samtliga uppdragsområden (mnkr)

	2011	2010	2009
Intäkter ⁷	35	39	38
Kostnader	-1 956	-1 677	-1 301
<i>Nettokostnad</i>	<i>-1 921</i>	<i>-1 638</i>	<i>-1 263</i>
Transfereringar	-470	-449	-433
Totalt	-2 390	-2 087	-1 696

Ökningen på kostnadssidan mellan 2010 och 2011 beror främst på den avsättning som gjorts för pensioner och inkomstgarantier. Ökningen av transfereringar beror i sin tur på det nya bidraget till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer som från och med 2011 betalas ut av Riksdagsförvaltningen.

Undersökningar – översiktliga resultat

2011 års serviceenkät om riksdagsledamöternas inställning till förvaltningens service och tjänster genomfördes i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB). Enkäten besvarades av 172 ledamöter, eller 49 procent av samtliga. I analysen av resultaten användes SCB:s modell Nöjd-Kund-Index (NKI).

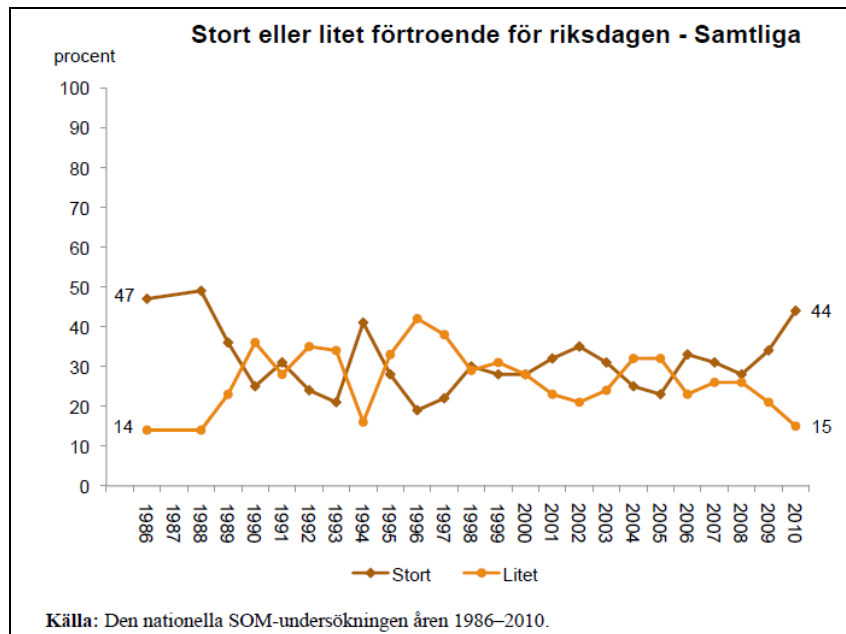
Ledamöternas helhetsbedömning av Riksdagsförvaltningen gav ett samlat betygsindex på 82, vilket var 1 enhet mer än 2009 (81). Skillnaden är dock inte statistiskt säkerställd. Helhetsbetyget 82 är enligt SCB:s analys ett mycket högt betyg. Mest nöjda är riksdagsledamöterna med personalens hjälpsamhet. Mindre nöjdhet kan spåras när det gäller leverantören av taxitransporter och täckningen för det mobila bredbandet.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför varje höst sedan 1986 en omfattande nationell frågeundersökning – Riks-SOM – i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat samhälle, politik och medier. En del av undersökningen gäller förtroendet för olika samhällsinstitutioner bl.a. riksdagen.

SOM-institutets undersökning 2010, som redovisades våren 2011, visar att förtroendet för riksdagen bland allmänheten långsiktigt har ökat.⁸ 2010 hade 44 procent mycket eller ganska stort förtroende för riksdagen, att jämföra med 34 procent 2009 eller 28 procent 2008. Samtidigt hade 15 procent ”mycket eller ganska litet förtroende” för riksdagen 2010. Ett genomgående mönster är att förtroendet för riksdagen går upp under valår för att därefter minska igen. Jämfört med det senaste valårets 44 procent (2010) var andelen som hade stort förtroende för riksdagen under de senaste valåren 33 procent (2006), 35 procent (2002) och 30 procent (1998). Den trendmässiga nedgången i förtroendet 1986–1996 har följts av en uppgång sedan mitten av 1990-talet. Samma utvecklingsmönster gäller även för andra politiska institutioner.

⁷ Utom intäkter av anslag.

⁸ Förtroendet för riksdagen 1986–2010, Sören Holmberg (SOM-rapport nr 2011:16).

Diagram 1 Förtroendet för riksdagen

2.4 Organisationsförändringar under 2011

Under 2011 har flera organisationsförändringar genomförts inom Riksdagsförvaltningen.

Ledningsstaben

Den tidigare talmansstaben och riksdagsdirektörens ledningssekretariat sammanfördes den 1 mars till en ny *ledningsstab*. Ledningsstaben har bl.a. till uppgift att sköta talmannens pressfunktion, talmanspresidiets utgående internationella resor och sekreterar-, expeditons- och arkivfunktioner samt svarar för riksdagsdirektörens administrativa stöd m.m. Vidare ingår arbete med styrelse- och gruppleadmöten, ordförandekonferenser och övriga chefsmöten. Den internrevisionsansvarige ingår i ledningsstaben.

Riksdagens internationella kansli

Riksdagens internationella kansli (RIK) var tidigare organisatoriskt placerat direkt under riksdagsdirektören men inordnades i början av året som en del av kammarkansliet. RIK biträder talmännen och riksdagens ledamöter i deras internationella engagemang. RIK bistår dessutom riksdagens ledamöter vid planering, genomförande och uppföljning av besök och resor i anslutning till det omfattande internationella besöksutbytet.

Arkivet

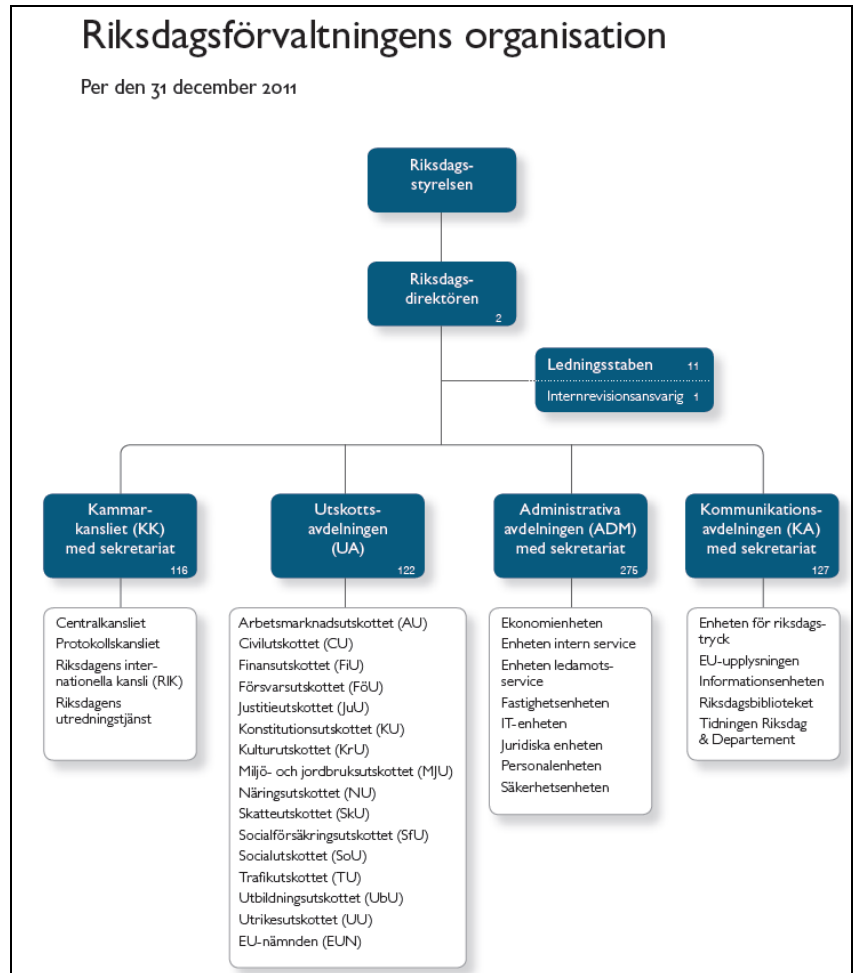
Funktionen för arkiv- och dokumenthantering överfördes under våren från Riksdagsbiblioteket till den juridiska enheten där den inrättats som en funktion för arkiv och registratur.

Utskottsorganisationen

Den 1 december 2011 inrättades en ny administrativ organisation för utskottens och EU-nämndens kanslier i form av en utskottsavdelning. Den nya avdelningen har en administrativ kanslichef som är direkt underställd riksdagsdirektören och som har samma ekonomi- och personaladministrativa uppgifter som andra avdelningschefer inom förvaltningen. Den administrativa kanslichefen ska dock inte gå in i eller till någon del överta kanslichefernas ansvar för utskotten och EU-nämnden.

Administrativa avdelningen

Under 2011 har ett förslag till omorganisation av förvaltningens administrativa avdelning lagts fram och diskuterats. Förslaget innebär att den administrativa avdelningen upphör fr.o.m. den 1 januari 2012 och att det i stället bildas tre nya avdelningar samt att viss verksamhet flyttas till kammarkansliet och ledningsstaben.

3 Uppdrag och resultat per uppdragsområde 2011

I detta avsnitt redovisas verksamheten inom respektive uppdragsområde och vilka resultat som uppnåtts. Dessutom görs en analys och bedömning av om resultaten motsvarar de prioriteringar, ambitioner och krav som lagts fast av riksdagsstyrelsen i den strategiska planen, anslagsdirektiven och verksamhetsplanen.

3.1 Kammare och utskott – uppdragsområde A

Översiktlig beskrivning

Arbetet i riksdagens kammare och utskott utgör själva kärnan i riksdagens berednings- och beslutsprocess. De ärenden som kommer in till riksdagen i form av exempelvis propositioner, skrivelser, motioner och EU-dokument fördelas till och behandlas i något av de 15 fackutskotten. Utskottens beredning av ärenden resulterar i utskottsbetänkanden med förslag till riksdagsbeslut. Därefter debatteras och beslutas ärendena i kammaren. Talmannen och de tre vice talmännen leder kammarens arbete. De har dessutom en omfattande representationsfunktion vid inkommande besök och resor. I EU-nämnden samråder regeringen med riksdagen inför beslut i EU:s ministerråd. Riksdagen bedriver även ett omfattande interparlamentariskt samarbete inom ramen för bl.a. Nordiska rådet, Europarådet och Interparlamentariska unionen (IPU). Kammarens, utskottens och EU-nämndens arbete dokumenteras i riksdagstrycket.

Uppdrag och omfattning

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom detta område är att svara för ett *väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.* I riksdagsstyrelsens prioriteringar för 2011 ingick fortsatt kontinuitetsplanering för verksamheten i kammare och utskott.

Uppdragsområdet omfattar kammarens, utskottens, EU-nämndens, talmannens och vice talmännens arbete, det interparlamentariska samarbetet, internationellt utvecklingssamarbete, produktion och försäljning av riksdagstryck samt vissa stöd- och kringverksamheter till dessa funktioner. De organisatoriska enheter som ingår i området är ledningsstaben, utskottens och EU-nämndens kanslier, delar av kammarkansliet och enheten för riksdagstryck.

*Sammanfattande resultatuppföljning***Resultat uppdragsområde A**

Riksdagsförvaltningen har under 2011 säkerställt att riksdagen kunnat fullgöra sina uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Kammaren och utskotten har fått det stöd som krävts för att de ska kunna bedriva verksamheten enligt sina arbetsplaner. Som vanligt har dock planerna reviderats löpande, bl.a. med hänsyn till att propositioner inte har avlämnats som planerat.

Riksdagens protokoll har kommit ut i rätt tid enligt föreskrifterna i riksdagsordningen. Inga oplanerade driftsavbrott har inträffat. Betänkanden och annat riksdagstryck har levererats i tid.

Riksdagsförvaltningens arbete inom uppdragsområdet har svarat upp mot styrelsens prioritering om fortsatt kontinuitetsplanering för verksamheten i kammare och utskott.

Tabell 2 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde A (tkr)

	2011	Andel	2010	Andel
Intäkter ⁹	5 597	16 %	8 920	23 %
Kostnader	-178 703	9 %	-204 954	12 %
<i>Nettokostnad</i>	<i>-173 106</i>	<i>9 %</i>	<i>-196 034</i>	<i>12 %</i>
Transfereringar	-13 701	3 %	-15 048	3 %
Totalt	-186 807	8 %	-211 082	10 %

Skilnaden mellan åren beror i huvudsak på minskade intäkter och kostnader för riksdagstryck samt förändrad fördelning av lön.

Resultatet av den serviceenkät som riktades till ledamöterna hösten 2011 visar att kammarkansliet får ett högre betygsindex på samtliga frågor jämfört med 2009. Även utskottkanslierna och EU-nämndens kansli höjer sitt betygsindex.

Talmannen och vice talmännen

Talmannen leder riksdagsarbetet. Det innebär att talmannen har det yttersta ansvaret för hur riksdagsarbetet planeras och bedrivs. Därtill leder talmannen kammarens sammanträden och är riksdagens främste representant. Talmannen och de tre vice talmännen utgör tillsammans riksdagens presidium. Presidiet träffas regelbundet för att avhandla frågor som rör ledningen av riksdagens arbete. De vice talmännen kan i talmannens ställe leda riksdagens arbete och kammarens sammanträden. De representerar även riksdagen i olika samman-

⁹ Utom intäkter av anslag.

hang. Det ställs samma krav på de vice talmännen som på talmannen när de tjänstgör i hans eller hennes ställe. I övrigt deltar de vice talmännen i riksdagsarbetet som de andra riksdagsledamöterna. Talmannen har däremot en ersättare i kammaren.

Det finns en ledningsstab till stöd för talmännens och riksdagsdirektörens arbete. I ledningsstaben ingår bl.a. talmännens och riksdagsdirektörens sekreterare, talmännens presstab och den internrevisionsansvarige.

Talmannen och de vice talmännen har ett omfattande besöks- och reseprogram. Under 2011 besöktes riksdagen av talmän från parlamenten i Kanada, Australien, Lettland, Indien, Tyskland, Finland och Montenegro.

Tabell 3 Antal talmansbesök och talmansresor¹⁰

	2011	2010	2009
Inkommande talmansbesök	7	7	16
Talmansresor	10	12	24
Vice talmännens resor	7	2	i.u.

Talmännens resor gick under 2011 till Litauen, Norge, Belgien, Afghanistan, Turkiet, Indonesien, Estland, Lettland, Danmark och Italien/Grekland. De vice talmännens resor gick till Kanada, Österrike, Panama, Schweiz, Ungern, Litauen samt Saudiarabien/Qatar.

Arbetet i och kring kammaren

Varje år inkommer ett stort antal ärenden till riksdagen som ska beredas i utskotten och därefter debatteras och beslutas i kammaren. Centralkansliet, som är en del av kammarkansliet, registrerar och kontrollerar alla ärenden och föreslår vilket utskott ärendena ska hänvisas till. Kansliet ansvarar för det löpande arbetet i kammaren och planeringen av riksdagsarbetet under riksmötet och valperioden samt för granskning av exempelvis interpellationer, frågor och motioner. Utgångspunkter för planeringen av arbetet i kammaren är att beslut fattas i rätt tid och i rätt ordning, att utrymme finns för oförutsedda debatter och att arbetsbelastningen är rimlig. Kammarplanerna ska också underlätta för ledamöternas planering av eget arbete och se till att ledamöterna ges utrymme för aktiviteter utanför riksdagen, t.ex. för arbete i valkretsen.

Från den 1 januari 2011 ska Riksrevisionen lämna sina granskningsrapporter direkt till riksdagen. För hanteringen av rapporterna har en ny dataapplikation utvecklats.

Tabell 4 Antal dokument inlämnade till kammarkansliet

	2011	2010	2009
Propositioner	127	177	187
Skrivelser	45	42	36
Framställningar	3	17	15

¹⁰ Uppgifterna avser samtliga resor där talmannen eller en vice talman leder en riksdagsdelegation och som inte faller inom de interparlamentariska församlingarnas arbete.

	2011	2010	2009
Redogörelser	11	34	28
Följdmotioner	148	195	232
Motioner från allmänna motionstiden	3 196	3 198	3 809
Motioner m.a.a. särskild händelse	2 ¹¹	–	2 ¹²
Interpellationer	489	464	536
Skriftliga frågor	748	855	1 162
Behandlade betänkanden	296	368	346
Behandlade utlåtanden enligt RO10:5 ¹³	32	17	18
Behandlade utlåtanden enligt RO10:6 ¹⁴	12	3	–
EU-dokument ¹⁵	2 447	1 454	1 720
därav hänvisade enligt RO 10:5	30	27	18
därav hänvisade enligt RO 10:6	133	84	–
därav svar från kommissionen på utlåtanden	23	18	13
Riksrevisionens granskningsrapporter ¹⁶	30	–	–

Inom kammarkansliet finns en funktion som svarar för samordning av EU-arbetet i riksdagen. EU-samordningen tar emot EU-dokument och ansvarar för att grundläggande skriftlig information om EU-frågor når ut till utskotten och EU-nämnden.

Antalet inlämnade EU-dokument var betydligt fler 2011 än tidigare år. Uppgifterna är dock inte helt jämförbara. Sedan november 2011 registreras nämligen i stort sett alla EU-dokument som kommer in till kammarkansliet i it-stödet Lemur. Därmed har en stor mängd dokument som tidigare hållits ordnade på annat sätt gjorts synliga i statistiken. Anledningen till kammarkansliets ändrade rutin för registrering har varit en önskan att strömlinjeforma hanteringen av EU-dokumenterna och samtidigt förbättra översikten och tillgängligheten till dokumenten. Detta ligger i linje med den grundläggande ambitionen att Lemur ska vara den enda källan till EU-dokumenterna i riksdagen. Ett fortsatt utvecklingsarbete av Lemur har pågått under året.

Riksdagens representant vid EU:s institutioner ingår i EU-samordningen. Representanten, som är placerad i Bryssel, följer den aktuella EU-politiken och rapporterar till riksdagen om händelseutvecklingen inom olika politikområden. EU-representanten är också vår länk till Europaparlamentet och till andra nationella parlament med representation vid EU:s institutioner.

Utöver behandlingen av utskottsärenden hålls även interpellationsdebatter i kammaren samt partiledardebatter, debatter i någon aktuell politisk fråga och utrikespolitiska debatter. En gång i veckan under plenitid är det frågestund i kammaren. Då svarar statsråden direkt på frågor från riksdagsledamöterna.

¹¹ Varav en hänvisades.

¹² Varav en hänvisades.

¹³ Utskottens utlåtanden om grön- och vitböcker m.m.

¹⁴ Utlåtanden av utskotten när de anser att ett lagförslag från EU strider mot subsidiaritetsprincipen.

¹⁵ Uppgifterna är inte helt jämförbara på grund av utökad registrering 2011.

¹⁶ Rapporterna lämnas enligt nya regler direkt till riksdagen fr.o.m. den 1/1 2011.

Några gånger per år informerar regeringen från Europeiska rådets möten. Den mesta tiden i kammaren ägnas åt behandlingen av utskottsärenden. Interpellationsdebatter upptar cirka en tredjedel av arbetstiden i kammaren.

Tabell 5 Plenitimmor i kammaren fördelat efter typ av aktivitet

–	– 2011	– 2010	– 2009
– Ärendebehandling	– 298,5	– 328	– 360
– Voteringar	– 14,5	– 10	– 11
– Interpellationsdebatter	– 181	– 169,5	– 205
– Information från regeringen ¹⁷	– 7,5	– 6	– 8
– Frågestunder	– 27	– 23	– 20
– Partiledardebatter, aktuella debatter	– 48	– 44	– 45
– Övrigt	– 6,5	– 9,5	– 7
– Totalt	– 583	– 590	– 656

Under 2011 har kammarens arbetsplaner i stort sett hållits, inkomna dokument har hanterats korrekt och utrymme har skapats för beslutade aktuella debatter och för interpellationsdebatter. Efter begäran om att bryta sommaruppehållet hölls arbetsplenium och votering den 1 juli. Teckentolkning har skett vid ett tillfälle som gällde en interpellationsdebatt om äldre döva.

Det totala antalet plenitimmor var något lägre 2011 än under motsvarande period 2009 och 2010, vilket främst berodde på att antalet timmar för ärendebehandling var mindre än tidigare. Detta i sin tur var en följd av att antalet inlämnade propositioner var mindre, vilket medförde ett mindre antal behandlade betänkanden och därmed en minskad debattid. 2011 präglades av att det var första året i en ny valperiod. Detta avspeglades både i att antalet inkomna dokument var färre än tidigare år och i att antalet plenitimmor var färre.

Arbetet med kontinuitetsplaneringen för kammarens och utskottens it-system har fortsatt under året. Under perioden har ett arbete påbörjats med att certifiera medarbetare som arbetar inom kammarprocessen. Syftet med certifieringsutbildningen är att säkra en stabil kompetens kring systemen och på så sätt säkerställa kammarstödsprocessen.

Det s.k. statistikprojektet har lämnat en slutrapport. Syftet är att förbättra samordningen och kvaliteten i statistikproduktionen inom Riksdagsförvaltningen.

Protokollskansliet, som också ingår i kammarkansliet, svarar för att det vid kammarens sammanträden förs fullständiga protokoll. Under 2011 upprättades 141 snabbprotokoll från lika många kammarsammanträden, 48 stenografiska uppteckningar från sammanträden med EU-nämnden, 25 stenografiska uppteckningar från utskottsutfrågningar och 4 uppteckningar vid seminarier i utskottens regi. Riksdagens protokoll har kommit ut i rätt tid enligt reglerna i riksdagsordningen.

¹⁷ Inklusive återrapportering från Europeiska rådets möten.

Utskotten

I vart och ett av riksdagens 15 utskott sitter 17 ordinarie ledamöter och ett antal suppleanter som alla utses av riksdagen. Under plenitid sammanträder utskotten vanligtvis en eller två gånger per vecka. Varje utskott har ett eget kansli som består av en kanslichef och fyra till tio tjänstemän.

Kanslierna stöder ledamöterna i alla ärenden som rör utskottsarbetet – alltifrån produktion av betänkanden, yttranden och utlåtanden till utfrågningar och genomförande av studiebesök och utskottsresor. På senare år har utskottens arbetsuppgifter utökats och omfattar numera även uppföljning och utvärdering av tidigare riksdagsbeslut, forsknings- och framtidsfrågor, EU-frågor och subsidiaritetsprövningar av lagförslag från EU-institutioner.

Från och med den 1 januari 2011 gäller ett nytt system för hanteringen av Riksrevisionens granskningsrapporter som även det innebär nya uppgifter för utskotten. Det nya systemet innebär bl.a. att alla effektivitetsgranskningar från Riksrevisionen lämnas direkt till riksdagen som i sin tur lämnar dem vidare till regeringen. Regeringen ska därefter – inom fyra månader – rapportera om vilka åtgärder man vidtagit eller planerar att vidta med anledning av granskningen. Rapporten lämnas till riksdagen i en skrivelse som därefter behandlas av utskotten. Utskotten har under 2011 färdigbehandlat 16 skrivelser från regeringen med anledning av Riksrevisionens rapporter.

Tabell 6 Utskottens ärendehantering och sammanträden 2011

	Propositioner, skrivelser m.m. ¹⁸	Motioner	EU- Doku- ment ¹⁹	Antal samman- träden	Betänkanden, utlåtanden, yttranden
Konstitutionsutskottet	11	183	4	50	26
Finansutskottet	31	157	16	52	55
Skatteutskottet	18	300	10	29	32
Justitieutskottet	20	264	16	40	41
Civilutskottet	13	245	11	29	28
Utrikesutskottet	16	149	6	36	18
Försvarsutskottet	5	65	5	31	10
Socialförsäkringsutskottet	7	198	3	34	16
Socialutskottet	11	417	3	39	24
Kulturutskottet	3	160	1	35	9
Utbildningsutskottet	11	346	6	36	24
Trafikutskottet	15	332	11	35	28
Miljö- och jordbruksutskottet	13	240	30	44	30
Näringsutskottet	17	313	25	44	29
Arbetsmarknadsutskottet	7	211	6	43	18

¹⁸ Inkluderar även framställningar och redogörelser.

¹⁹ EU-dokument som hänvisats till utskotten av kammaren, dvs. grön- och vitböcker och vissa strategiska dokument. Från och med december 2009 ingår även lagstiftningsakter som subsidiaritetsprövas.

	Propositioner, skrivelser m.m. ¹⁸	Motioner	EU- Doku- ment ¹⁹	Antal samman- träden	Betänkanden, utlåtanden, yttranden
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	5	9	–	6	5
Totalt 2011	203	3 589	153	583	393
Totalt 2010	314	4 380	91	543	466
Totalt 2009	273	4 899	18	535	428

Skillnaderna i antalet ärenden mellan utskotten beror främst på respektive utskotts ämnesområde och på vilka frågor som är politiskt aktuella under en viss period. Även behandlingen av EU-frågor belastar utskotten olika främst beroende på i vilken utsträckning utskottsområdet anknyter till EU.

Från och med december 2009 ska utskotten göra en s.k. subsidiaritetsprövning av alla nya lagförslag från EU:s institutioner.²⁰ Om utskottet anser att lagförslaget inte följer subsidiaritetsprincipen lämnar utskottet ett utlåtande till kammaren. Utlåtandet ska innehålla ett förslag till ett så kallat motiverat yttrande. Om kammaren godkänner utskottets förslag skickas det motiverade yttrandet till Europaparlamentet, ministerrådet och EU-kommissionen.

Tabell 7 Vissa utskottsärenden 2009–2011

	2011	2010	2009
Betänkanden	300	369	345
Yttranden	52	74	65
Utlåtanden	41	23	18
Subsidiaritetsprövningar	124	71	–
Därav som lett till ett utlåtande	12	3	–
Överläggningar med regeringen i EU-ärenden	79	44	35

Under 2011 har antalet betänkanden och yttranden minskat jämfört med valåret 2010. Under valår kommer det vanligtvis in ett stort antal ärenden, främst propositioner, under våren före valet. Ett större antal propositioner medför även fler följdmotioner från ledamöterna.

Utskottens hantering av EU-ärenden fortsätter att öka. Det gäller såväl utlåtanden som subsidiaritetsprövningar och överläggningar med regeringen.

I utskottens beredning av ärenden ingår enligt regeringsformen och riksdagsordningen uppgiften att följa upp och utvärdera tidigare riksdagsbeslut. Utskottens uppföljnings- och utvärderingsverksamhet omfattar dels fördjupade uppföljningar och utvärderingar av verksamhet som bedrivs med anledning av riksdagsbeslut, dels löpande uppföljningar av t.ex. den resultatinformation som regeringen lämnar till riksdagen.

Inom sina beredningsområden arbetar utskotten även med forsknings- och framtidsfrågor. I det arbetet tar man bl.a. fram forskningsöversikter och forskningsinventeringar och gör teknikutvärderingar. Till stöd för utskottens

²⁰ Subsidiaritetsprincipen, eller närhetsprincipen, handlar om på vilken politisk nivå som ett beslut ska fattas. Principen brukar förklaras som att beslut ska fattas på den politiska nivå som kan fatta det mest effektiva beslutet, så nära medborgarna som möjligt.

utvärderings- och forskningsverksamhet finns en särskild funktion inom riksdagens utredningstjänst. Från och med 2012 ingår denna funktion i den utskottsavdelning som inrättades den 1 december 2011.

Tabell 8 Utskottens arbete med utvärdering och forskningsfrågor, antal

Ärenden i utskotten	2011	2010	2009
Uppföljningar och utvärderingar	11 ²¹	10	12
Forskningsöversikter och forskningsinventeringar	3	–	4
Teknikutvärderingar och faktablad	4	–	1
Totalt	18	10	17

Utskottens arbete med uppföljning och utvärdering samt forsknings- och framtidsfrågor har utvecklats vidare under 2011. Jämförelser mellan olika år är dock svåra att göra eftersom projekten normalt sett löper över en längre tid. Det innebär att huvuddelen av arbetet kan ha bedrivits under ett år men att projektet slutredovisas under ett kommande år i form av en rapport eller på annat sätt.

De enskilda utskottens verksamhet redovisas utförligt i respektive utskotts verksamhetsberättelse som återfinns i riksdagstrycket.

EU-nämnden

Regeringen ska enligt bestämmelser i regeringsformen och riksdagsordningen samråda med riksdagen om hur förhandlingarna ska föras inför beslut i EU:s ministerråd och rådgöra med riksdagen inför Europeiska rådets möten. Dessa samråd sker i EU-nämnden, som utses av riksdagen och som består av 17 ledamöter. Partierna har samma representation i nämnden som i utskotten. Ett parti kan dock tillfälligt ersätta sin ledamot eller suppleant i EU-nämnden med en ledamot från det utskott som tidigare har arbetat med den fråga som ska tas upp under samrådet. Till skillnad från utskotten tar EU-nämnden inte fram förslag till riksdagsbeslut. Nämnden är ett rent samrådsorgan. Vid samråden förs stenografiska uppteckningar som senare justeras och blir allmänna handlingar. EU-nämndens verksamhet stöds av ett kansli med en kanslichef och sex tjänstemän.

Tabell 9 Antal sammanträden i EU-nämnden

	2011	2010	2009
Sammanträden	47	53	49

De interparlamentariska delegationerna

Många av de internationella åtagandena för riksdagens ledamöter ryms inom ramen för arbetet i de interparlamentariska församlingar där riksdagen deltar. Delegationerna till Nordiska rådet och Europarådets och OSSE:s parlamentariska församlingar väljs av kammaren. Riksdagen deltar också i Interparlamentariska unionen (IPU), den parlamentariska församlingen för Unionen för

²¹ Varav tio har genomförts med stöd av riksdagens utredningstjänst.

Medelhavet (PA-UfM, före detta EMPA) samt Natos parlamentariska församling. Sammanlagt ett hundratal riksdagsledamöter (ordinarie ledamöter och suppleanter) ingår i riksdagens delegationer till de interparlamentariska församlingarna. Europeiska försvars- och säkerhetsförsamlingen (före detta VEU-församlingen) upphörde i juni 2011.

Tabell 10 De interparlamentariska församlingarnas sessioner och större möten samt bidrag utbetalda av Riksdagsförvaltningen (tkr)²²

Interparlamentarisk församling	Delegation	Antal sessioner och större möten	Kostnader	Utbetalt bidrag ²³
Nordiska rådet	20 ord. 20 suppl.	1 årlig session 3 presidie- och utskottsmöten (5 utskott)	1 724	11 576
Europarådets parlamentariska församling	6 ord. 6 suppl.	4 sessioner	1 934	–
OSSE:s parlamentariska församling	8 ord. 8 suppl.	1 årlig session 1 vintermöte 1 höstmöte	1 482	859
Interparlamentariska unionen (IPU)	5 ord. 2 utskottsledamöter ²⁴	1 vårförsamling 1 höstförsamling	783	1 247
Den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet, PA-UfM (fd EMPA)	3 ord. 3 suppl.	1 session	290	–
Natos parlamentariska församling	5 ord. 5 suppl.	1 årlig session 1 vårsession	500	–
Cosac-sekretariatet				21
Summa 2011			6 713	13 703
Summa 2010			7 034	15 047
Summa 2009			6 780	16 248

Till stöd för delegationernas arbete finns *Riksdagens internationella kansli (RIK)*, som är en del av kammarkansliet. RIK hjälper ledamöterna i deras internationella engagemang, bl.a. vid besök och resor, vid deltagande i internationella parlamentariska församlingar och i samband med ledamöternas uppdrag som valobservatörer i andra länder. Det omfattande internationella utbytet stöds av kansliet i alla faser av processen, bl.a. genom planering, genomförande och uppföljning av besök och resor.

²² Från och med 2011 finns en budgetpost på 300 000 för de särskilda uppdrag som riksdagsledamöterna utses till inom de interparlamentariska församlingarna.

²³ Fördelningsnyckeln för bidragsutbetalningarna till Nordiska rådet, OSSE:s parlamentariska församling och Interparlamentariska unionen beräknas med stöd av ländernas bruttonationalinkomst, BNI.

²⁴ Vid IPU:s årliga vårförsamling utvidgas den fasta delegationen med två utskottsledamöter. Därutöver leds riksdagsdelegationen till IPU:s årliga vårförsamling av en vice talman.

I oktober 2011 beslutade riksdagsstyrelsen att fastställa en strategi för riksdagens internationella utvecklingssamarbete och former för styrningen av detta. Arbetet leds av en parlamentariskt sammansatt grupp, och RIK svarar för kanslistödet.

Under 2011 har ett arbete inletts med att se över it-stödet för beslutsprocessen. Arbetet kommer att bedrivas i flera projekt och leds av en gemensam styrgrupp.

Riksdagstrycket

Riksdagsdokumenten är en viktig förutsättning för det parlamentariska arbetet. *Enheten för riksdagstryck* har till huvuduppgift att se till att riksdagstrycket produceras och distribueras så att kammarens tidsplan kan hållas. Förutom riksdagstrycket producerar enheten rapporter, utredningar, informationsmaterial och böcker om riksdagen. Enheten för riksdagstryck består av en produktionsdel, en textgranskningsdel, ett internt tryckeri och en expedition.

Tabell 11 Tryckta utkast till betänkanden och snabbprotokoll (miljoner sidor)

	2011	2010	2009
Utkast till betänkanden	2,9	2,6	3,5
Snabbprotokoll	2,7	2,9	3,5

Tryckningen av snabbprotokollen har de senaste åren begränsats som en del i det pågående miljöarbetet.

Tabell 12 Antal originaltrycksidor i riksdagstrycket

	2011	2010	2009
Propositioner	24 100	28 300	22 400
Motioner	7 600	10 400	10 600
Betänkanden	16 000	18 600	18 600
Protokoll	11 900	10 100	11 100
Förslag och redogörelser ²⁵	1 600	1 000	2 300
Totalt	61 200	68 400	65 000

Nedan redovisas särkostnader och intäkter som härrör från försäljningen av riksdagstrycket.

²⁵ I tidigare årsredovisningar redovisades här en post "övrigt" som inkluderade förslag och redogörelser samt tilltryckningar. Nu redovisas här endast förslag och redogörelser och inte tilltryckningar, vilket ger en mer rättvisande bild av verksamheten.

Tabell 13 Särkostnader och intäkter som avser riksdagstrycket (tkr)

	2011	2010	2009
Intäkter			
Försäljning	5 385	8 611	8 029
Summa	5 385	8 611	8 029
Kostnader ²⁶			
Löner ²⁷	- 1 961	-1 930	-1 832
Produktion ²⁸	- 3 650	-7 194	-7 173
Distribution	- 841	-1 288	-1 371
Summa	- 6 452	-10 412	-10 376
Underskott	- 1 067	-1 801	-2 347

De minskade intäkterna för 2011 beror på minskad produktion och färre prenumeranter. Jämfört med 2010 har också riksdagens utbud på webben använts i större utsträckning.

3.2 Ledamöter och partikanslier – uppdragsområde B

Översiktlig beskrivning

Arbetet till stöd för ledamöter och partikanslier är en förutsättning för att riksdagsledamöterna ska kunna utföra sitt förtroendeuppdrag i riksdagen. Stödet och servicen lämnas bl.a. i form av ett administrativt stöd till ledamöterna som omfattar hantering och utbetalning av arvoden, resekostnadsersättningar, traktamenten och pensioner mm.

Riksdagsledamöterna ges även tillgång till arbetsrum och teknisk utrustning, hälso- och friskvård, viss kompetensutveckling, restaurang och barnverksamhet i riksdagen samt under vissa förutsättningar även övernattningsbostäder. Informationsförsörjning i olika former, utredningstjänster, bibliotek och intranät är andra nödvändiga resurser för en riksdagsledamot.

Riksdagsförvaltningen svarar även för utbetalningen av det ekonomiska stödet till partigruppernas kanslier i riksdagen. Förutom det ekonomiska stödet till partikanslierna tillhandahåller förvaltningen även arbetsrum och teknisk utrustning.

Uppdrag och omfattning

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom detta område är att svara för *väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier*. Riksdagsstyrelsen har beslutat att förvaltningen ska prioritera detta uppdragsområde *efter* uppdragsområdet om stöd till kammaren och utskotten men *före* övriga områden.

²⁶ Direkta kostnader.

²⁷ Lönekostnaderna baseras på fyra årsarbetskrafter.

²⁸ Kostnaderna för produktion och distribution motsvarar volymen för sålt riksdagstryck.

Riksdagsstyrelsen har inte beslutat om några särskilda prioriteringar för 2011 inom detta uppdragsområde.

Organisatoriskt omfattar uppdragsområdet merparten av Riksdagsbiblioteket och riksdagens utredningstjänst (RUT), enheten ledamotsservice, säkerhetsenheten, delar av enheten för intern service, interntryckeriet, delar av it-enheten samt sektionen för intranät (informationsenheten).

Sammanfattande resultatuppföljning

Resultat uppdragsområde B

Riksdagsförvaltningens verksamhet inom uppdragsområde B har under 2011 säkerställt att ledamöter och partikanslier fått ett väl fungerande stöd och en god service. Stödet och servicen har gett riksdagsledamöterna och partikanslierna goda förutsättningar att fullgöra sina uppdrag i beslutsprocessen.

Informationsförsörjningen har utvecklats under året genom Riksdagsbibliotekets tjänster *Nyhetsportalen* och *Omvärldsbevakaren*. Antalet uppdrag till utredningstjänsten ligger i nivå med tidigare år. Det administrativa ledamotsstödet, säkerhetsarbetet och intranätet har fungerat väl. Arbetet för ett nytt intranät har inletts.

Tabell 14 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde B (tkr)

	2011	Andel	2010	Andel
Intäkter ²⁹	2 525	7 %	1 385	4 %
Kostnader	-1 328 996	68 %	-1 036 876	62 %
<i>Nettokostnad</i>	<i>-1 326 471</i>	<i>69 %</i>	<i>-1 035 491</i>	<i>63 %</i>
Transfereringar	-454 665	97 %	-432 300	97 %
Totalt	-1 781 136	74 %	-1 467 791	70 %

Skillnaden i intäkter mellan åren beror i huvudsak på ökade intäkter för interntryckeriet. På kostnadssidan utgörs förändringen främst av avsättningen för pensioner och inkomstgarantier. Ökningen av transfereringarna utgörs främst av det nya bidraget till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer.

Resultatet av 2011 års serviceenkät visar inom faktorn *arvoden, tjänsteresor* att ledamöterna är mest nöjda med servicen kring tjänsteresor och reseräkningar samt handläggningen av arvoden och kostnadsersättningar men inte fullt lika nöjda med systemstödet för reseräkningar. Riksdagsbiblioteket, riksdagens utredningstjänst och intranätet Helgonät får högre betyg 2011 jämfört med 2009.

²⁹ Utom intäkter av anslag.

Administrativt ledamotsstöd

Inom det administrativa ledamotsstödet hanteras riksdagsledamöternas ekonomiska ersättningar, t.ex. arvoden, traktamenten och resekostnadsersättningar samt pensioner och inkomstgarantier.

Riksdagsledamöternas ekonomiska villkor

Ledamöterna får ett *grundarvode* för sitt förtroendeuppdrag som fr.o.m. den 1 november 2011 är 57 000 kronor i månaden. De kan dessutom få tilläggsarvode för särskilda uppdrag t.ex. i riksdagsstyrelsen och i ledamotsrådet, i utredningar eller som ordförande eller vice ordförande i utskotten. Alla arvoden är skattepliktiga.

De *resor* ledamöterna gör inom ramen för sitt riksdagsuppdrag betraktas som tjänsteresor. Ledamöterna bestämmer själva vilka tjänsteresor de ska göra inom Sverige och vilket färd sätt som är lämpligast med hänsyn till kostnader, tid och miljö. *Traktamente* betalas om resan krävt övernattning mer än 50 kilometer från bostaden på hemorten.

En ledamot som bor mer än 50 kilometer från riksdagen kan få ersättning för sin kostnad för en *övernattningsbostad* i Stockholm. Riksdagsförvaltningen har även ett antal lägenheter att erbjuda som övernattningsbostäder för ledamöter, vilka disponeras utan kostnad.

Ledamöternas *ålderspension* från riksdagen är ett komplement till det allmänna pensionsystemet. Pensionsförmåner kan tjänas in utan vare sig nedre eller övre åldersgräns. Intjänandetiden är begränsad till högst 30 år.

En ledamot som avgår före 65 års ålder efter minst tre års sammanhängande tjänstgöring har rätt till *inkomstgaranti*. Detta innebär att riksdagen garanterar en avgången ledamot en viss månatlig inkomstnivå i syfte att skapa en ekonomisk trygghet för den omställningssituation som uppstår då han eller hon lämnar riksdagen. Garantin är inte avsedd som en varaktig försörjning. Inkomst från andra inkomstkällor minskar garantin enligt vissa regler.

Förvaltningen förser ledamöterna med sådan *teknisk utrustning* som är väsentlig för riksdagsuppdraget. Det innebär att de utöver utrustning i tjänsterum erbjuds en bärbar dator, mobiltelefon och skrivare. Riksdagsförvaltningen betalar abonnemangs- och samtalsavgifter för mobiltelefonen och avgiften för ett mobilt bredband.

Bestämmelser om ledamöternas arvoden, resor, pensioner m.m. regleras i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och i lagens tillämpningsföreskrifter (RFS 2006:6). Föreskrifter om arbetsrum och övernattningsbostäder för riksdagens ledamöter återfinns i RFS 2005:9.

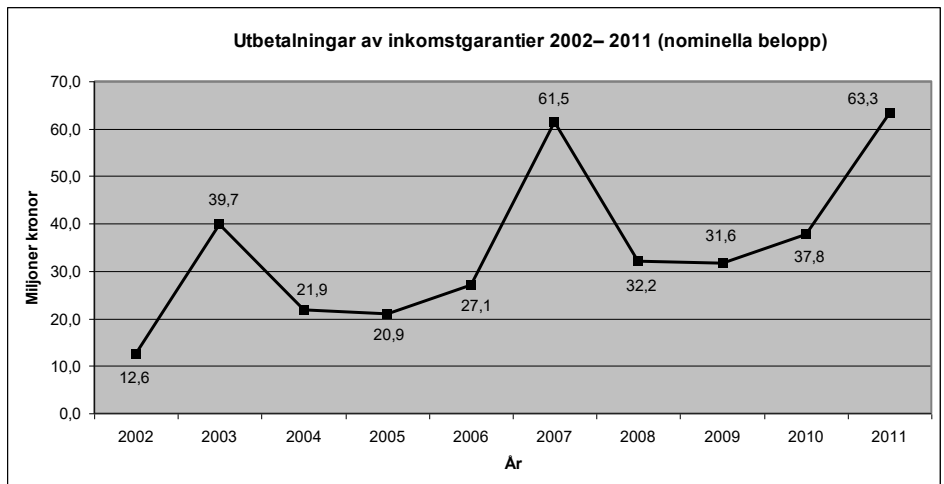
Utbetalningarna för inkomstgarantin, inklusive sociala avgifter, ökade kraftigt under valperioden 2006–2010 jämfört med tidigare. Under 2011 ökade utbetalningarna ytterligare. Under en valperiod varierar utbetalningarna så att de

är lägst året före ett valår eftersom ett- och tvååriga inkomstgarantier då har upphört.

Riksdagsförvaltningen gör årliga avsättningar i myndighetens balansräkning för kommande utbetalningar av inkomstgarantier och har de senaste åren förfinat beräkningarna för såväl ledamöternas pensioner som inkomstgarantier.

I årets avsättning ingår även inkomstgaranti för de sittande riksdagsledamöter som har intjänat rätt till inkomstgaranti (latent) samt en avsättning för den inkomstgaranti som sökts men inte utnyttjats (vilande). Beloppen redovisas i den finansiella delen av årsredovisningen.

Diagram 2 Utbetalda inkomstgarantier, inklusive sociala avgifter (mkr)

I november 2011 beslutade riksdagsstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk kommitté som bl.a. har i uppdrag att se över reglerna för inkomstgarantin för riksdagens ledamöter. Kommittén ska redovisa sina förslag senast den 15 december 2012.

Ledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen

I syfte att skapa öppenhet och insyn för medborgarna är riksdagsledamöterna skyldiga att anmäla sina åtaganden och ekonomiska intressen till riksdagen.³⁰ Det kan exempelvis gälla aktieinnehav, styrelseuppdrag eller någon annan inkomstbringande verksamhet vid sidan om uppdraget som riksdagsledamot. Registret är offentligt.

³⁰ Se lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen.

Stöd till partigrupper

Riksdagspartierna får bidrag till partigruppernas och ledamöternas arbete i riksdagen genom Riksdagsförvaltningens anslag.³¹ Bidragen delas ut i form av basstöd, stöd till ledamöternas politiska sekreterare och stöd till ledamöternas resor utomlands.

Stödet till partigrupperna i riksdagen

Basstödet består dels av ett grundbelopp, dels av ett tilläggsbelopp beroende av antalet riksdagsledamöter. Grundbeloppet är 1,7 miljoner kronor per år. En partigrupp som företräder regeringen har rätt till ett grundbelopp. Övriga partigrupper har rätt till två grundbelopp. Tilläggsbeloppet är 57 000 kronor per ledamot och år.

Stödet till politiska sekreterare ska bekosta handläggarghjälp åt ledamöterna. De politiska sekreterarna samlar in information, utformar förslag till politiska texter, sköter kontakter med medierna, svarar på e-post och fungerar som rådgivare åt ledamöterna. Partierna beslutar själva hur stödet ska användas. Stödet ska motsvara kostnaderna för en politisk sekreterare per ledamot. Beloppet 52 800 kronor per politisk sekreterare och månad ligger till grund för beräkningen.

Stödet till resor utomlands ges till ledamöter för att t.ex. delta i internationella konferenser. Bidraget är 5 000 kronor per ledamot för de första tjugo riksdagsplatserna och 2 500 kronor för riksdagsplatser utöver dessa. En ledamot kan dessutom få 2 500 kronor per år för resor som har koppling till samarbetet inom EU.

Utöver detta har partikanslierna tillgång till *arbets- och möteslokaler* i riksdagens hus, viss *teknisk utrustning* samt *biblioteks- och utredningstjänster*.

Under 2011 har stödet till partigrupperna fördelats enligt följande sammanställning.

³¹ Enligt lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Tabell 15 Stöd till partigrupperna (tkr)

Parti	Grundbelopp	Tilläggsbelopp	Stöd till politiska sekreterare	EU-resor	Resebidrag	Totalt
S	3 400	6 812	72 604	280	330	83 426
M	1 700	6 099	67 795	268	318	76 179
MP	3 400	1 425	15 840	63	113	20 840
FP	1 700	1 368	15 573	60	110	18 811
C	1 700	1 311	15 148	58	108	18 324
SD	3 400	1 140	12 514	49	100	17 203
V	3 400	1 154	12 311	48	95	17 008
KD	1 700	1 083	12 518	48	95	15 444
Totalt	20 400	20 392	224 304	872	1 268	267 235
2011	18 133	20 335	224 087	872	1 232	264 659
2009	17 000	19 893	210 657	872	1 220	249 642

Utöver stödet till partiernas arbete i riksdagen ges ett statligt partistöd till partiernas riksorganisationer.

Riksdagsbiblioteket

Riksdagsbiblioteket är ett specialbibliotek inom samhällsvetenskap och juridik. Bibliotekets främsta uppgift är att förse riksdagen med goda beslutsunderlag. Litteratursamlingar och databaser byggs därför upp för att passa riksdagens behov. Biblioteket är dock öppet även för allmänheten.³²

På uppdrag av ledamöter, anställda i riksdagsförvaltningen och partikanslierna gör biblioteket informationssökningar och tar fram faktaunderlag. Under 2011 utfördes 178 sådana uppdrag, vilket innebar mer än en fördubbling jämfört med året innan. De flesta informationssökningarna görs som stöd till eller i samarbete med riksdagens utredningstjänst.

Riksdagsbiblioteket har även en svarsservice för interna och externa referensfrågor som ställs via e-post, telefon eller vid besök.

Tabell 16 Antal referensfrågor

	2011	2010	2009
Interna frågor	2 372	3 290	2 392
Externa frågor	11 536	8 462	6 157
Totalt	13 908	11 752	8 549

Jämfört med 2010 har det totala antalet referensfrågor ökat med drygt 18 procent.

För att underlätta riksdagsledamöternas och andra riksdagsorgans nyhetsbevakning har den s.k. Nyhetsportalen utvecklats. Nyhetsportalen ger möjlighet att söka och bevaka nyheter från ett stort utbud av nyhetsbyråer, dagstidningar, lokaltidningar, radio/tv, fackpress, webbplatser och bloggar.

³² För bibliotekets utåtriktade verksamhet se under avsnitt 3.3.

Tabell 17 Användning av Nyhetsportalen, antal³³

	2011
Användare	506
Ledamöter som aktiverat sin mediebevakningsprofil	225
Bevakningsleveranser	1 975
Leveranser TT-flash	596
Leveranser via e-post	1 100
Leveranser via RSS	279
Sökningar i nyhetsarkivet	18 230
Lästa artiklar	113 205

Riksdagsbibliotekets *omvärldsbevakare* är en ämnesindelad söktjänst på intranätet som underlättar för ledamöter och tjänstemän att snabbt få överblick och information om nyheter inom utskottens politikområden. Omvärldsbevakaren innehåller nyheter från myndigheter och organisationer, lärosäten och forskningsinstitut samt från fackpress. Tjänsten uppdateras varje timme.

Riksdagens utredningstjänst

Riksdagens utredningstjänst (RUT) är en utredningsresurs för ledamöter, partikanslier, utskotten och övriga Riksdagsförvaltningen. Dessutom besvarar RUT uppdrag från andra parlament. Utredningstjänsten gör utredningar och besvarar frågor inom alla politikområden. Målet är att snabbt och flexibelt ta fram kunskapsunderlag som är anpassat efter uppdragsgivarnas behov. Den helt övervägande delen av verksamheten är uppdragsstyrd men man tar även fram information på eget initiativ i form av Fickfakta och Aktuella begrepp.

Tabell 18 Fördelning av uppdrag, antal och procent

Uppdragsgivare	2011		2010		2009	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ledamöter	578	30	486	25	587	32
Partikanslier	952	50	1 072	56	971	52
Utskott	25	1	14	1	26	1
Övriga förvaltningen	56	3	73	4	32	2
Utländska parlament ³⁴	250	13	240	12	199	11
Övriga ³⁵	59	3	44	2	33	2
Totalt	1 920	100	1 929	100	1 848	100

Utredningstjänsten har under 2011 tagit emot 1 920 uppdrag, vilket är i stort sett lika många som under 2010. Uppdragen från partikanslier har minskat något medan antalet uppdrag från ledamöter har ökat. Även från utskotten har antalet uppdrag ökat. Ofta är dessa mer omfattande än andra uppdrag.

³³ Nyhetsportalen lanserades under 2010 varför inga uppgifter finns för 2009 eller helåret 2010.

³⁴ Nationella parlament och delstatsparlament.

³⁵ Med "övriga" avses Europaparlamentet, f.d. ledamöter m.fl.

Inom utredningstjänsten fanns under 2011 en funktion som för utskottens räkning följer upp och utvärderar tidigare riksdagsbeslut och utför forskningsöversikter och teknikutvärderingar. Funktionen tar även fram underlag till utskottens interna och offentliga utfrågningar i olika ämnen. Från och med den 1 januari 2012 ingår utvärderings- och forskningsfunktionen i utskottsavdelningen.

Tabell 19 Utvärdering och forskningsfrågor, antal rapporter

	2011	2010	2009
Uppföljningar och utvärderingar	10	9	10
Forskningsöversikter och forskningsinventeringar	3	–	2
Teknikutvärderingar och faktablad	4	–	1
Stöd från utredningstjänsten till utfrågningar m.m.	3	2	5
Totalt	20	11	18

Sammantaget har utvärderings- och forskningsfunktionen levererat fler underlag jämfört med tidigare år. Ökningen gäller främst teknikutvärderingar och faktablad samt forskningsöversikter och forskningsinventeringar.

Säkerhetsarbetet

Riksdagen ska vara ett öppet och tillgängligt parlament men också erbjuda en säker miljö för alla som arbetar där. Riksdagsförvaltningen strävar efter att bedriva ett strukturerat och systematiskt säkerhetsarbete med målet att i första hand förebygga incidenter och i andra hand begränsa konsekvenserna av dessa. I följande sammanställning redogörs för de incidenter som inträffat under de senaste åren.

Tabell 20 Antal incidenter

Typ av incident	2011	2010	2009
Ordningsstörningar	87	99	63
Omhändertagna farliga föremål ³⁶	16	13	19
Brandtillbud ³⁷	25	13	18

Till incidenter räknas även it-säkerhetsincidenter i form av försök till intrång och diverse annan otillåten it-verksamhet som upptäcks.

Tabell 21 It-säkerhet – incidenter och analyser

	2011	2010	2009
Säkerhetsincidenter	72	181	519
Forensiska analyser	–	8	6

Under 2011 har två omfattande säkerhetsanalyser genomförts i syfte att utvärdera it-säkerheten i den tekniska infrastrukturen. Därutöver genomförs

³⁶ Exempel på omhändertagna föremål är knivar, knogjärn, tårgassprej och pepparsprej.

³⁷ Varav 19 automatiska brandlarm orsakade av annat än brand.

fortlöpande sårbarhetsavsökningar som är avsedda att upptäcka sårbara datorer eller servrar i riksdagens miljö. Vid behov kan en fördjupad analys genomföras av datorer och servrar som har drabbats av intrång för att bättre kunna motverka att liknande incidenter inträffar på nytt. Under 2011 har ingen fördjupad analys genomförts. Detta kan främst förklaras med de fortsatt positiva effekter som arbetet med att säkra riksdagens it-miljö resulterat i.

Intranätet

Riksdagens intranät – Helgonät – lanserades i en webbaserad version 2007. Sedan lanseringen har arbetet med Helgonät fokuserats på att skriva och publicera nyheter och texter. Nu får detta arbete en ny inriktning. Intranätet är en prioriterad intern informations- och kommunikationskanal och ska utvecklas för att bättre tillgodose ledningens, ledamöternas, partikansliernas och medarbetares behov av bra information och kommunikation.

Under 2011 har en förstudie påbörjats om ett nytt intranät. Förstudien syftar till att belysa hur ett nytt intranät bl.a. kan bli mer användarvänligt och utvecklas till ett bättre arbetsverktyg. En behovskartläggning har genomförts där bl.a. intervjuer genomförts med olika aktörer. Förstudien ska vara klar i februari 2012.

3.3 Kunskap om riksdagen – uppdragsområde C

Översiktlig beskrivning

Arbetet inom uppdragsområdet syftar till att öka allmänhetens intresse för och kunskap om riksdagen och utveckla möjligheter att utöva ett aktivt medborgarskap. Verksamheten ska främja insynen i riksdagens arbete och beslut, sprida riksdagens dokument och göra dem mer lättillgängliga. Verksamheten ska bidra till ett högt förtroende för riksdagen som institution och för riksdagens roll i den demokratiska processen.

Viktiga målgrupper för den externa kommunikationen är allmänheten, regeringen, myndigheter, landsting, regioner, kommuner, medier, organisationer, näringsliv, skolor, högskolor, universitet och internationella organ.

I verksamheten ingår bl.a. riksdagens externa webbplats *riksdagen.se*, tidningen Riksdag & Departement, tv-produktion, marknadsföring, utbildning, visning av riksdagens hus, service till press och medier, framtagande av tryckt informationsmaterial, årsböcker, svarsservice för allmänhetens frågor, riksdagshörmor på vissa bibliotek i landet och Riksdagsbibliotekets verksamhet som är öppen för allmänheten.

Uppdrag och omfattning

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom detta område är att *främja kunskapen om riksdagen och dess arbete*. Inom uppdragsområdet har riksdagsstyrelsen beslutat att under 2011 prioritera förnyelsen av den externa webbplatsen:

riksdagen.se. I verksamhetsplanen fastställdes en höjd ambition för uppdragsområdet till följd av arbetet med den nya webbplatsen.

Organisatoriskt omfattar uppdragsområdet informationsenheten, tidningen Riksdag & Departement, delar av Riksdagsbiblioteket och sektionen för medieteknik.

Viktigare händelser under året

Inom ramen för Färdplan 2014 beslutade riksdagsdirektören i oktober 2011 dels om en kommunikationsstrategi för Riksdagsförvaltningen, dels om att tillsätta en arbetsgrupp som ska utarbeta en strategi för förvaltningens arbete med klarspråksfrågor.

Sammanfattande resultatuppföljning

Resultat uppdragsområde C

Riksdagsförvaltningen har under 2011 säkerställt att allmänheten, massmedier, vidareinformatörer och speciella målgrupper getts möjligheter till information och kunskaper om riksdagens arbete. Detta har skett genom snabb och korrekt information på riksdagens externa webbplats samt genom tv-sändningar, svarsservice, visningsverksamhet och skolbesök. Intresset för att besöka riksdagens visningar och för skolbesök är fortsatt stort och antalet besökare till Riksdagsbiblioteket ökade under året. Prioriteringen av arbetet med den nya webbplatsen resulterade i ett pris för bästa myndighetssajt och att nya *riksdagen.se* lanseras i början av februari 2012.

Tabell 22 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde C (tkr)

	2011	Andel	2010	Andel
Intäkter ³⁸	4 952	14 %	5 645	14 %
Kostnader	-51 939	3 %	-50 165	3 %
<i>Nettokostnad</i>	<i>-46 987</i>	<i>3 %</i>	<i>44 520</i>	<i>3 %</i>
Transfereringar	-1 343	0 %	-1 400	0 %
Totalt	-48 330	2 %	-45 920	2 %

Fördelningen gällande uppdragsområdet bedöms som jämförbart med föregående år.

Kontakter med riksdagen

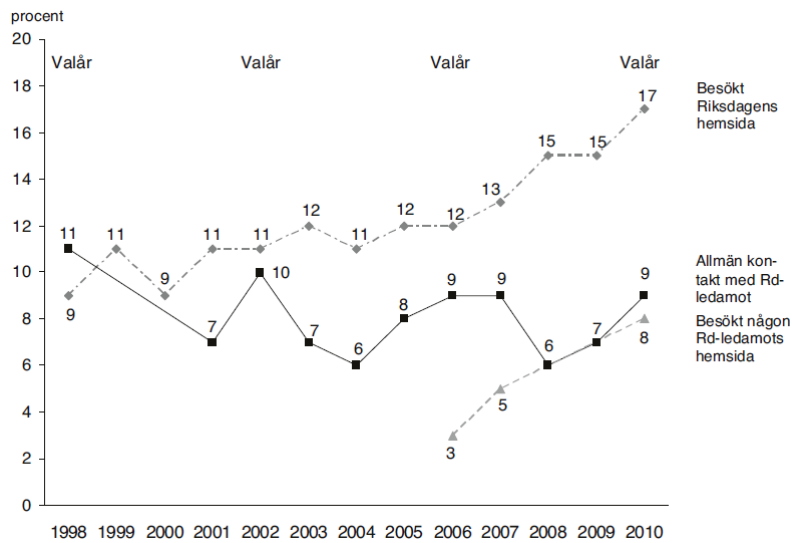
I en studie med titeln *Kontakter med riksdagen skapar förtroende för riksdagen* från SOM-institutet i Göteborg undersöks sambandet mellan kontakter

³⁸ Utom intäkter av anslag, avser främst intäkter för tidningen Riksdag & Departement.

med riksdagen och förtroendet för riksdagen.³⁹ Kontakterna kartläggs med tre mått: andelen⁴⁰ besökare på riksdagens webbplats, andelen som haft någon form av kontakt med en riksdagsledamot och andelen besökare på någon ledamots webbplats. Undersökningarna av de två förstnämnda måtten har gjorts sedan 1998 och visar att kontakterna inte förändrats särskilt mycket i omfattning fram till i dag – men utvecklingsmönstret pekar på något ökande kontakter.

Andelen personer som besökt riksdagens webbplats under valår har ökat från 9 procent 1998 till 12 procent 2006 och till 17 procent 2010. De som hade någon form av kontakt med en riksdagsledamot utgjorde 11 procent valåret 1998 och 9 procent både 2006 och 2010. Andelen besökare på någon ledamots webbplats har ökat från 3 procent 2006 till 8 procent 2010.

Diagram 3 Kontakter med riksdagen (procent av samtliga svarande i respektive års SOM-undersökning).

Källa: Lycksalighetens ö (SOM-rapport nr 52), s. 201.

Studien visar att det finns ett samband mellan riksdagskontakter och förtroende för riksdagen men att sambandet är mycket svagt både på individnivå och över tid. Sambandet mellan besök på webbplatsen och förtroende för riksdagen är dock något starkare än övriga kontaktmått – och forskarna slår fast att sambandet inte är ”särskilt imponerande men dock klart åt det positiva hållet. Besök på riksdagens hemsida leder potentiellt till ett stärkt förtroende för riksdagen.”

³⁹ Studien har gjorts av Martin Brothén och Sören Holmberg och ingår i publikationen Lycksalighetens ö (SOM-rapport nr 52), Göteborg 2011.

⁴⁰ Procent av samtliga svarande i respektive års SOM-undersökning.

riksdagen.se

Riksdagens webbplats, riksdagen.se, ska tillgodose målgruppernas behov av snabb och korrekt information. Den ska öka kunskaperna om riksdagen och den demokratiska processen och aktivt verka för att väcka intresse för riksdagen. Den nuvarande webbplatsen har haft samma form och struktur sedan 2005, men den har utvecklats med nya tjänster och funktioner och kompletterats med mer innehåll. Riksdagens öppna data (data.riksdagen.se) som lanserades i början av 2010 har utvecklats under året och erbjuder nu ännu mer data. Öppna data ger användare möjlighet att hämta hem och återanvända innehåll från riksdagens databaser.

Tabell 23 Besök på riksdagen.se

	2011	2010	2009
Antal besök på riksdagen.se	4 999 591	5 021 943	4 648 567

Antalet besök på webbplatsen 2011 minskade marginellt (0,5 %) jämfört med året innan. Skillnaden kan bero på att 2010 var ett valår då antalet besök ökade förhållandevis mycket mellan juni och november.

Ny webbplats

En ny webbplats – nya riksdagen.se – är under uppbyggnad. Ny webb- och it-teknik stöder nya sätt att kommunicera och den digitala utvecklingen har gett ökade möjligheter att flytta fram positionerna. Den nya webbplatsen ska lanseras i början av 2012. En betaversion⁴¹ av nya riksdagen.se fick i november 2011 pris för bästa myndighetssajt när tidningen Internetworld utsåg Sveriges 100 bästa webbplatser. Till betaversionen av riksdagens nya webbplats finns en utvecklingsblogg där alla kan följa utvecklingen, kommentera och lämna synpunkter.

Tv-produktion

Under 2011 var antalet sändningstimmar från riksdagen (TV, webb och bandning) i stort sett detsamma som året innan. Det stora antalet sändningstimmar 2009 förklaras av det svenska EU-ordförandeskapet. Tekniken vid speciella arrangemang och normal produktion har fungerat utmärkt och inga tekniska störningar har inträffat som påverkat den planerade verksamheten.

⁴¹ En version som fortfarande är under utveckling men som har nått en så pass stabil status att den uppfyller merparten av de ställda kraven.

Tabell 24 Sändningstimmar från riksdagen (tv, webb, bandning), antal

	2011	2010	2009
Plenisalen	585	600	685
Förstakammarsalen	70	23	95
Andrakammarsalen	25	52	51
Skandiasalen	35	41	55
Presscentrum	16	10	7
Summa	731	726	893

Sändningarna från plenisalen innefattar riksdagens sammanträden medan sändningarna från övriga lokaler främst utgörs av utskottsutfrågningar och särskilda arrangemang. Det ökade antalet sändningstimmar från Förstakammarsalen beror främst på den renovering som genomfördes där 2010 och som innebär att salen numera har en tekniskt och miljömässigt hög standard.

Speciella arrangemang som producerats under 2011 var Ungdomsparlamentet, Öppet hus i riksdagen, utdelningen av Right Livelihood Award, Palmepriset, Anna Linds minnesfond samt Baltic Year-ceremonin på rikspan.

Tabell 25 Ett urval programbolag som nyttjat riksdagens tv-produktion, antal sändningstillfällen

Programbolag	2011	2010	2009
SVT	134	108	139
TV4	93	57	26
Aftonbladet	24	16	8
Summa	251	181	173

Antalet sändningstillfällen ökade mellan 2010 och 2011 med 39 procent. Det kan delvis förklaras med att SVT Forum i större utsträckning använt riksdagens tv-produktion samt att webben har blivit en viktigare informationskanal. Det kan noteras att Axess TV konstant har två av riksdagens sändningsledningar uppkopplade vilket betyder att de kan ta emot två parallella sändningar samtidigt.

Nytt mediehanteringssystem

Ett nytt mediehanteringssystem är under uppbyggnad. Det innebär att ett nytt system för produktion av ljud och bild, webb-tv och stenografverktyg utvecklas. Det kommer att tas i full drift samtidigt med att den nya webbplatsen lanseras i februari 2012. Mediehanteringssystemet har försenats på grund av problem i den tekniska integrationen med riksdagens nya webbplats samt svårigheterna med migrering av gammalt arkivmaterial.

Riksdag & Departement

Tidningen Riksdag & Departement täcker den politiska beslutskedjan med särskilt fokus på riksdagen och regeringen. Den bevakar bl.a. kommittédirektiv, utredningar, propositioner och riksdagsbeslut samt belyser andra inslag i beslutsprocessen som riksdagsdebatter, frågeinstitutet, lagrådsremisser och

remissvar från myndigheter. Tidningen utkommer vanligtvis varje vecka när riksdagen är samlad, och webbplatsen uppdateras kontinuerligt under året.

Antalet besökare på tidningens webbplats rod.se uppgick till ca 250 000 år 2011 vilket är ungefär detsamma som 2010. Prenumerationsintäkterna uppgick till 3,9 miljoner kronor 2011 jämfört med 4,2 miljoner 2010. Vid slutet av året var upplagan ca 8 300 (inklusive friexemplar inom riksdagen). Det är en nedgång från den TS-kontrollerade upplagan 2010 som var 8 900. Intäkter från annonser minskade under året till 0,8 miljoner kronor från 1,2 miljoner kronor 2010.

Tabell 26 Särkostnader och intäkter för tidningen Riksdag & Departement (tkr)

	2011	2010	2009
Intäkter⁴²			
Prenumerationer	3 857	4 177	4 513
Annonser	768	1 186	1 097
Summa	4 625	5 363	5 610
Kostnader⁴³			
Löner	-5 665	-5 622	-5 709
Tidningsproduktion	-2 967	-3 593	-3 473
Övriga driftskostnader	-883	-801	-674
Summa	-9 515	-10 016	-9 856
Saldo	-4 890	-4 653	-4 246
Driftbidrag	4 692	4 600	4 600
Underskott	-198	-53	354

Skolverksamhet och besök i riksdagen

Riksdagens skolverksamhet har som mål att öka kunskaperna om och väcka intresse för riksdagen hos i första hand gymnasieelever. Resebidrag för besök i riksdagen kan sökas av klasser som studerar samhällskunskap på gymnasienivå. Bidrag ges när reskostnaderna överstiger 250 kronor exklusive moms per elev. Vidare kan ersättning för boende betalas ut med upp till 100 kronor exklusive moms per resande. Under 2011 beviljades 74 ansökningar, och drygt 1,3 miljoner kronor betalades ut.

Antalet besökare i riksdagens hus minskade under 2011 för alla besökskategorier utom de som deltog i extravisningar och de som besökte Riksdagsbiblioteket.

⁴² Inklusive interna intäkter.

⁴³ Direkta kostnader.

Tabell 27 Besök i riksdagen, antal personer

	2011	2010	2009
Ledamotsgrupper och grupper som partikanslierna tar emot	14 899	18 015	20 462
Gruppvisningar ⁴⁴	25 924	26 797	26 322
Extravisningar (besök till talman, ledamöter, utskott och förvaltning som guiderna genomfört)	2 352	2 309	2 893
Skolvisningar ⁴⁵	16 103	19 671	18 504
Totalt	59 278	66 792	68 181

De högre siffrorna för 2009 och 2010 kan förklaras med ett ökat intresse inför riksdagsvalet hösten 2010. Vidare kan nedgången avseende skolvisningar förklaras med att antalet bokningsbara tider i Demokrativerkstaden tillfälligt minskades från nio till sex under vårterminen 2011 på grund av nödvändiga omprioriteringar. Under hösten kunde antalet tider utökas till åtta i veckan genom inre effektivisering.

Frågor och svar

Riksdagsförvaltningen har tre 020-nummer dit allmänheten kan ringa för frågor om riksdagen och riksdagens arbete samt om EU. Statistik från EU-upplysningens svarsservice redovisas i avsnitt 3.5.

Tabell 28 Antal förfrågningar till riksdagsinformation

	2011	2010	2009
Telefonförfrågningar 020-349 000	8 119	10 096	8 679
E-postförfrågningar	4 566	5 005	4 403
Totalt	12 685	15 101	13 082

Det totala antalet förfrågningar till riksdagsinformation minskade med 16 procent 2011 jämfört med 2010. Detta beror främst på att 2010 var ett valår då intresset för riksdagen från medier, allmänheten och skolor alltid ökar. En annan förklaring kan vara att allt fler finner svar på webbplatsen *riksdagen.se*.

Riksdagsbibliotekets service till allmänheten

Riksdagsbiblioteket är främst till för riksdagens arbete.⁴⁶ Men biblioteket är också öppet för allmänheten 37 timmar i veckan 301 dagar om året. Riksdagsbiblioteket är ett av Sveriges största samhällsvetenskapliga specialbibliotek och ingår i det svenska nationella biblioteksväsendet. I samlingarna ingår bl.a. dokument och publikationer från ett tjugotal internationella och mellanstatliga organisationer, och biblioteket är depåbibliotek för bl.a. EU, FN, Nordiska ministerrådet, Unesco och WTO.

⁴⁴ Avser bokade grupper, allmänhetens visningar, sommar- och konstvisningar.

⁴⁵ Avser bokade gymnasie- och högstadielklasser.

⁴⁶ Se under avsnitt 3.2.

Tabell 29 Antal fysiska och virtuella besök i Riksdagsbiblioteket

	2011	2010	2009
Personbesök	47 401	42 416	35 899
Virtuella besök, svenska och engelska	28 312	25 700	25 452

Antalet besök fortsätter att öka både i lokalerna och på nätet. Personbesöken ökade med närmare 12 procent 2011 jämfört med föregående år och antalet besök på webbsidorna ökade med drygt 10 procent. Från och med hösten 2009 utökade biblioteket sina öppettider för externa besökare och har sedan dess intensifierat marknadsföringen framför allt mot målgruppen studenter och forskare, som också är de vanligaste besökarna. Huvuddelen av Riksdagsbibliotekets tryckta material kan lånas av både interna och externa målgrupper.

Tabell 30 Antal förmedlade lån

	2011	2010	2009
Interna lån	7 368	7 574	6 848
Externa lån	12 986	12 385	13 043
Totalt	20 354	19 959	19 891

Det totala antalet lån av böcker och tidskrifter ökade något under 2011 samtidigt som de interna lånen minskade. Internt är det tjänstemännen i Riksdagsförvaltningen som lånar mest. Antalet utlån från Riksdagsbiblioteket till andra bibliotek, s.k. fjärlån, ligger kvar på en hög nivå. Riksdagsförvaltningens ersättning för fjärlånen uppgick till ca 160 000 kronor 2011, vilket är samma nivå som 2010.

Bibliotekets sektion för publicering och digitalisering tar bl.a. fram biografiska uppgifter om ledamöterna för boken *Fakta om folkvalda* som kommer ut efter varje riksdagsval. Den senaste utgåvan, för valperioden 2010–2014, publicerades i slutet av 2011.

3.4 Riksdagens byggnader och samlingar – uppdragsområde D

Översiktlig beskrivning

Verksamheten inom uppdragsområdet syftar till att vårda, underhålla och bevara riksdagens hus, inredningar, konst, dokument och andra samlingar så att de kan användas i dag och i framtiden. Arbetet inriktas på att utveckla rutiner för bevarandet av såväl byggnader som dokument och konst. Det handlar om lokalvård, markskötsel, löpande underhåll och ett omfattande och långsiktigt renoveringsprogram för riksdagens fastigheter. Riksdagstryck, ljud- och bildupptagningar från riksdagsarbetet ska arkiveras och bevaras liksom andra handlingar och samlingar. Äldre riksdagstryck görs mer tillgängligt genom skanning och utvecklade sökmöjligheter. Protokoll från ståndsriksdagarna publiceras och digitaliseras.

Uppdrag och omfattning

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom detta område är att *vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar*. Riksdagsstyrelsen har beslutat att för 2011 prioritera det fleråriga renoveringsprogrammet av fastigheterna. Dessutom har styrelsen i verksamhetsplanen beslutat att en höjd ambitionsnivå är nödvändig för att behålla funktionaliteten inom detta område.

Organisatoriskt omfattar uppdragsområdet delar av fastighetsenheten, lokalvården, arkivet och sektionen för publicering och digitalisering.

Sammanfattande resultatuppföljning

Resultat uppdragsområde D

Riksdagsförvaltningen har genom verksamheten inom uppdragsområde D säkerställt att riksdagens byggnader och samlingar vårdas och bevaras. Prioriteringen av det fleråriga renoveringsprogrammet av riksdagens fastigheter har resulterat i att omfattande åtgärder har genomförts under året. Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en övergripande lokalstrategi för fastigheterna, och en beredningsgrupp för strategiskt viktiga fastighetsfrågor har inrättats under ledning av talmannen.

Inom detta uppdragsområde är ledamöterna mer nöjda med städningen av sina arbetsrum än med rummets fysiska arbetsmiljö enligt serviceenkäten. Övernattningsbostädernas inomhusmiljö får lägst betyg inom denna faktor.

Tabell 31 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde D (tkr).

	2011	Andel	2010	Andel
Intäkter ⁴⁷	27	0 %	19 370	49 %
Kostnader	-120 030	6 %	-156 016	9 %
<i>Nettokostnad</i>	<i>-120 003</i>	<i>6 %</i>	<i>-136 646</i>	<i>8 %</i>
Transfereringar	-	-	-	-
Totalt	-120 003	5 %	-136 646	7 %

Skillnaden mellan åren beror främst på att hyresintäkter och större kostnadsposter inom fastighetsverksamheten flyttats till uppdragsområde E. Inom uppdragsområde D redovisas främst fastighetskostnader som är förknippade med bevarandet av riksdagens fastigheter. Utöver detta gjordes 2010 en nedskrivning av tidigare upparbetade kostnader för nya mötes- och konferenslokaler på ca 19 miljoner kronor och under 2011 överläts den nya dammanläggningen i Stallkanalen till Stockholms stad (ca 7,2 mnkr).

Fastigheter och lokaler

För riksdagens räkning förvaltar Riksdagsförvaltningen riksbyggnaderna på Helgeandsholmen och ett antal kontorsfastigheter i Gamla stan. Dessutom

⁴⁷ Utom intäkter av anslag, avser främst hyresintäkter.

förvaltas fastigheter med övernattningsbostäder som disponeras av riksdagens ledamöter samt ett antal bostadsrättslägenheter. I förvaltningens fastighetsbestånd ingår även Villa Bonnier som är en donationsfastighet som främst används för talmannens representation.

Riksdagsförvaltningen strävar efter att erbjuda ändamålsenliga arbetsrum, sammanträdesrum och övriga lokaler för riksdagens arbete.

Ledamöter som har sin bostadsort mer än fem mil från Stockholm erbjuds övernattningsbostäder. Antalet övernattningsbostäder som Riksdagsförvaltningen tillhandahåller är färre än antalet ledamöter som har rätt till övernattningsbostad. Av denna anledning kan en ledamot få ersättning för sin kostnad för en övernattningsbostad i Stockholm.

Riksdagens lokaler ska ha en bra inredning med ett gott inomhusklimat och de ska vårdas med hög medvetenhet om bl.a. energi, miljö och kulturhistoriska aspekter. Flera av byggnaderna utgör en central del av det svenska demokratiska kulturarvet. Dessa ska vårdas och bevaras så att de kan visas upp för allmänheten. Under året har ett stort antal åtgärder vidtagits för att vårda och bevara fastighetsbeståndet.

I slutet av 2011 hade Riksdagsförvaltningen hyresintäkter från lokaler med en total omfattning på 9 015 m². Detta var ca 1 500 m² mindre än föregående år på grund av renoveringsplanen. Lokalerna är placerade i gatuplan främst i fastigheterna i Gamla stan. Uthyrningen gav en intäkt på drygt 17 miljoner kronor för 2011. Hyrorna är satta på marknadsmässiga grunder.

I den följande sammanställningen särredovisas de kostnader som kan hänföras till intäkterna för uthyrning av lokaler i riksdagens fastigheter.

Tabell 32 Särkostnader och intäkter för fastighetsverksamheten (tkr)

	2011	2010	2009
Intäkter			
Hyror ⁴⁸	17 404	18 961	18 366
Övriga intäkter	26	92	90
Summa	17 430	19 053	18 455
Kostnader^{49, 50}			
Löner ⁵¹	-1 395	-1 248	-1 231
Administration	-3	-6	-58
Planerat underhåll	-38	-864	-514
Felavhjälpande underhåll	-273	-166	-216

⁴⁸ Avser hyresintäkter för kommersiella lokaler (butiker och restauranger), vissa bostäder och uthyrning av lokaler till Medeltidsmuseet och Riksdagens ombudsmän (JO).

⁴⁹ Direkta kostnader.

⁵⁰ Kostnaderna för administration, planerat och felavhjälpande underhåll samt medier har justerats med manuella beräkningar.

⁵¹ Lönekostnaderna baseras på två årsarbetskrafter.

	2011	2010	2009
Medier ⁵²	-1 434	-1 514	-1 361
Skötsel	-38	-49	-52
Summa	-3 181	-3 847	-3 432
Överskott	14 249	15 206	15 024

De lägre kostnaderna 2011 för planerat underhåll beror på omprioriteringar och inställda renoveringar. De minskade hyresintäkterna 2011 beror på renoveringsarbetet i kvarteret Mercurius.

Under 2011 har riksdagsstyrelsen gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en långsiktig lokalstrategi för riksdagens verksamhet i fastigheterna. Styrelsen har även tillsatt en beredningsgrupp för fastighetsfrågor under ledning av talmannen. Arbetet med renovering av kvarteret Mercurius, del B, har fortskridit under året och byggnadsarbetena har påbörjats. Första etappen av renoveringen och tillgänglighetsanpassningen av Andra kammaren har genomförts och arbete har även påbörjats med planering och projektering av renovering av kvarteret Mars/Vulcanus (ledamotshuset). Dessutom har ca 16 000 ritningar ur ritningsarkivet digitaliserats.

Konst och inredning

Förvaltningen ska vårda och bevara riksdagens konstsamling och inredning. Konstsamlingen omfattar ca 4 000 konstverk varav huvuddelen utgörs av svensk 1900-tals konst. Samlingen består av såväl måleri och skulptur som teckningar och textilkonst. Särskilda konstvisningar arrangeras regelbundet för allmänheten och speciella grupper. Förvaltningens eget snickeri ansvarar för reparation och underhåll av möbler och inventarier.

Ståndsprotokoll

Sektionen för publicering och digitalisering inom Riksdagsbiblioteket har till uppgift att transkribera handskrivna protokoll från ståndsriksdagarna och ge ut dem i tryckt form – de s.k. ståndsprotokollen. Protokollen efterfrågas framför allt av forskare, släktforskare och hembygdshistoriker. Vid sektionen leds och samordnas även arbetet med att digitalisera äldre riksdagsdokument. Under 2011 publicerades Prästeståndets riksdagsprotokoll 1755–1756.

3.5 Myndighet och arbetsgivare – uppdragsområde E

Översiktlig beskrivning

Arbetet inom uppdragsområdet syftar till att Riksdagsförvaltningen ska vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare för att på bästa sätt kunna stödja den parlamentariska processen. Detta ska uppnås genom god kompetensförsörjning, en väl fungerande verksamhetsplanering och uppfölj-

⁵² Med medier avses kostnader för el, vatten, gas och fjärrvärme.

ning samt en hög standard i budgethantering och redovisning, upphandling, miljö och annan myndighetsverksamhet.

Till området hör *personalrelaterade uppgifter* som t.ex. rekrytering, kompetensutveckling, arbetsmiljö och företagshälsovård; *it-relaterade uppgifter* som till exempel kammar- och konferensteknik, klientplattform, nätverk, system, helpdesk, telefoni samt drift och service av datorer. Vidare ingår vissa *fastighetsrelaterade, ekonomiadministrativa och förvaltningsjuridiska* uppgifter. Förvaltningsgemensamma uppgifter som t.ex. strategiarbete och planering, miljöledning, krishantering och beredskap ingår också i detta uppdragsområde.

Riksdagens uppdrag att svara för information till allmänheten om EU ingår i området liksom det stöd förvaltningen svarar för gentemot riksdagens myndigheter och nämnder.

Uppdrag och omfattning

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom detta område är att *vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare*. För 2011 prioriterade riksdagsstyrelsen *teknisk utrustning till ledamöterna* inom detta område.

Organisatoriskt omfattar uppdragsområdet bl.a. personal- och ekonomienheterna, juridiska enheten, EU-upplysningen, delar av it-enheten och ett antal gemensamma funktioner för hela förvaltningen.

Sammanfattande resultatuppföljning

Resultat uppdragsområde E

Förvaltningen har under 2011 varit en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare och genomfört de olika verksamheter som ligger inom uppdragsområde E på ett bra sätt.

Arbetet med att utveckla Riksdagsförvaltningen som myndighet, *Färdplan 2014*, har påbörjats och ska vägleda förvaltningens utvecklingsarbete de kommande åren.

Prioriteringen av teknisk utrustning till ledamöterna har genomförts väl och fokuserats på mobila lösningar. It-enhetens arbete har koncentrerats på att slutföra de satsningar i den grundläggande it-infrastrukturen som gjorts för att Riksdagsförvaltningen ska ha en modern och säker it-miljö.

När det gäller Riksdagsförvaltningens arbete med tillgänglighet för funktionshindrade visar en undersökning att förvaltningen är en av endast fem myndigheter i landet som lever upp till samtliga 13 kriterier för tillgänglighet.

Under 2011 fastställdes nya miljömål för perioden 2012–2015 och förvaltningens miljöpolicy reviderades.

Riksdagsdirektören har under året beslutat om en process som innebär förändringar i arbetet med intern styrning och kontroll.

Tabell 33 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde E (tkr).

	2011	Andel	2010	Andel
Intäkter ⁵³	22 328	63 %	3 776	10 %
Kostnader	-276 272	14 %	-229 364	14 %
<i>Nettokostnad</i>	-256 944	13 %	-225 588	14 %
Transfereringar	-	-	-	-
Totalt	-253 944	-11 %	-225 588	11 %

Skillnaden mellan åren beror främst på att hyresintäkter och större kostnadsposter inom fastighetsverksamheten flyttats till uppdragsområdet.

Färdplan 2014

Efter förankring i riksdagsstyrelsen i februari 2011 beslutade riksdagsdirektören om inriktningen av arbetet med att utveckla Riksdagsförvaltningen som myndighet. Projektet, som kallas Färdplan 2014, ska vägleda förvaltningens utvecklingsarbete till år 2014. Färdplanen består av ett stort antal delprojekt som kan delas in i fyra huvudområden: *styrning, organisation, den attraktiva arbetsplatsen* och *kommunikation*. Delprojekt startas och genomförs successivt under perioden.

Uppföljning av verksamheten

Den *serviceenkät* som genomfördes hösten 2011 visar att ledamöterna när det gäller *teknisk utrustning* är mest nöjda med den mobiltelefon och de mobil-tjänster som förvaltningen tillhandahåller. Ett tydligt missnöje finns däremot med täckningen för det mobila bredbandet. Friskvården får högt betyg av ledamöterna medan företagshälsovården minskat i betygsindex sedan 2009.

2011 års medarbetarenkät besvarades av 86 procent av medarbetarna jämfört med 78 procent vid den förra undersökningen 2008. SCB som gjort undersökningen använder en modell med nöjd medarbetar-index (NMI) för att analysera resultatet. Betygsindex kan variera mellan 0 och 100 och gränsen för "nöjd" går vid 55 medan betyget 75 eller högre kan tolkas som "mycket nöjd". Betyg under 40 klassas som "inte nöjd".

Helhetsbetyget som medarbetarna i Riksdagsförvaltningen ger sin arbetsplats är 64 vilket är ett högt betyg jämfört med andra myndigheter, enligt SCB. Högst betyg ger medarbetarna trygghet (84) och arbetstillfredsställelse (74).

De faktorer som SCB:s analysmodell pekar ut som prioriterade i ett förbättringsarbete är *kompetensutveckling* och *delaktighet/information*. Arbetet med att förbättra dessa områden har inletts.

⁵³ Utom intäkter av anslag, avser främst intäkter av serviceavtal med JO.

Information om EU

EU-upplysningen har riksdagens uppdrag att ge allmänheten opartisk och allsidig information om EU, Sveriges medlemskap och EU-arbetet i riksdagen. Informationen sker via EU-upplysningens webbplats, svarsservice (telefon och e-post), trycksaker och utbildningar.

Det totala antalet förfrågningar till EU-upplysningens svarsservice har minskat något under 2011 jämfört med året innan. Antalet e-postförfrågningar har däremot ökat.

Tabell 34 Antal uppdrag till EU-upplysningens svarsservice

	2011	2010	2009
Telefonsamtal	1 646	2 283	5 005
– varav interna samtal	47	89	92
E-postförfrågningar	3215	2 847	3 195
Fax och brev	9	23	35
Totalt	4 870	5 153	8 235

Det stora antalet förfrågningar 2009 beror på att Sverige var ordförandeland under det andra halvåret och att EU-frågorna därmed fick mera fokus i den allmänna debatten.

Under 2011 har EU-upplysningens webbplats gjorts om från grunden för att svara mot dagens användarbehov och informationskrav. Språk och funktionalitet har varit prioriterade områden i arbetet med den nya webbplatsen som lanserades i slutet av maj månad.

Tabell 35 Antal besök på webbplatsen

	2011 ⁵⁴	2010	2009
EU-upplysningen.se	486 875	657 863	796 571

Under året har en utvärdering av EU-upplysningens svarsservice påbörjats. Arbetet ska vara klart vid halvårsskiftet 2012.

It-stödet till ledamöter och anställda

It-enheten ansvarar för riksdagens it-system och ska tillhandahålla den service och de redskap som ledamöter och anställda behöver när det gäller teknik, utrustning och programvaror. Kostnader för it-verksamheten, förutom de som är direkt kopplade till tv-sändningar, kammar- och informationssystem, redovisas inom detta uppdragsområde.

Förutsättningar för ett väl fungerande it-stöd med hög driftsäkerhet och tillgänglighet är bl.a. tydliga krav på leveranser, effektiv organisation och en god överblick som ger möjlighet till nödvändiga prioriteringar när det gäller strategiska val och operativa beslut inom it-området.

För att värdera effektiviteten i verksamheten har det genomförts analyser av volymer av olika typer av tekniska utrustningar (tjänster) och jämförelser

⁵⁴ Under året har EU-upplysningen bytt statistikverktyg. Uppgiften för 2011 är därför inte jämförbar med tidigare år.

med branschstandard. Antalet registrerade användare av tjänsterna har använts som bas för jämförelsen.

Tabell 36 Utrustning för arbetsplatser och datoranvändare, antal 31 december

	2011	2010	2009
Registrerade användare	1 617	1 658	1 647
Bärbara datorer	1 375	1 313	930
Stationära datorer	735	1 218	1 691
Nätverksskrivare	188	233	248
Lokala skrivare	839	864	938
Fasta telefoner	1 340	1 693	1 344
Bärbara telefoner	234	185	220
Mobila telefoner	1 092	887	816
Fax	94	97	97
Mobilt bredband	905	749	496
Användare som synkroniserar mobiltelefon	716	572	454
Administrerade klientapplikationer	351	458	383

Sedan 2009 har it-enheten haft i uppdrag att förnya Riksdagsförvaltningens tekniska miljö. Under 2011 märks resultatet av fleråriga satsningar på grundläggande teknik inom datanätverk, telefoni, serverteknik, lagringslösningar, datahallar och arbetsplatsstöd. Dagens plattform är modern, säker och anpassad för att klara morgondagens krav.

Resultatet av arbetet med att förnya arbetsplatsstödet kan ses i några av de redovisade nyckeltalen. En del av uppdraget har varit att göra arbetsplatsen mer mobil. Fler användargrupper har fått tillgång till mobiltelefoner och bärbara datorer i stället för stationära datorer och fasta telefoner. Riksdagsförvaltningen har också satsat på att förbättra tillgången till Internet utanför kontoret, vilket visar sig i ökningen av antalet mobila bredband.

It-enheten har i samarbete med enheten för riksdagstryck tagit fram en standard för skrivare som bygger på ny teknik. Grundtanken är att utnyttja färre, större och centralt placerade utskriftsstationer. Den nya standarden visar sig i ett minskat antal utskriftsenheter. Under 2011 startades också en utvärdering av mjukvaran till skrivarna som kommer att möjliggöra ekonomiska samt säkerhets- och miljömässiga fördelar.

Inom ramen för Färdplan 2014 har ett arbete för en ny it-strategi inletts under 2011.

Stöd till riksdagens myndigheter och nämnder

Riksrevisionen, Riksdagens ombudsmän (JO) och Riksbanken är alla myndigheter som lyder under riksdagen. Vid sidan av myndigheterna finns även ett antal nämnder.

Av riksdagsordningen⁵⁵ framgår att Riksdagsförvaltningen har till uppgift att stödja riksdagens myndigheter i vissa frågor. Förvaltningen har under året lämnat service och administrativt stöd i olika utsträckning till vissa av riksdagsorganen. Stödet har främst avsett Riksdagens ombudsmän (JO) i form av ekonomiadministration, viss löneadministration, lokaler, teknisk utrustning och it-tjänster. Riksdagsbibliotekets informationsresurser och servicefunktioner är tillgängliga även för JO:s tjänstemän, som utnyttjar både låneservicen och framför allt de juridiska databaserna.

Vissa begränsade administrativa resurser har ställts till förfogande för riksdagens nämnder.

Tabell 37 Riksdagens nämnder, sammanträden, ledamöter och kostnader (tkr)

	Antal sam- manträden	Antal ledamöter	Arvode m.m. (inkl. soc. avg.)	Övriga kostnader	Summa kostnader
Riksdagens överklagan- denämnd	3	7	110	–	110
Partibidragsnämnden	2	4	85	1	86
Riksdagens arvodes- nämnd	5	4	163	4	167
Statsrådsarvodesnämnden	5	4	130	3	133
Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorena	3	4	130	5	135
Valprövningsnämnden	22	5	511	368	879
Totalt 2011	40	28	1 129	381	1 510
Totalt 2010	45	28	1 116	209	1 325
Totalt 2009	21	28	910	68	978

Nämndutredningen avslutades i april 2010 då utredaren överlämnade betänkandet *Reglering av riksdagens nämnder (2009/10:URF2)* till riksdagsstyrelsen. Efter utredningen har ytterligare frågor väckts och förslagen har bearbetats vidare under hösten 2011.

Personalfrågor

Antalet anställda inom Riksdagsförvaltningen med en tillsvidareanställning eller ett vikariat var 654 vid utgången av 2011, vilket är oförändrat jämfört med 2010 men färre än 2009 (671). Antalet årsarbetskrafter uppgick till 602, vilket också är oförändrat jämfört med både 2010 och 2009.

⁵⁵ RO 9 kap. 4 §.

Tabell 38 Antal anställda fördelat på ålder och kön 2011-12-31

Åldersintervall	Kvinnor	Män	Samtliga	Ålder, andel av samtliga (%)	Totalt antal 2010	Totalt antal 2009
< 24 år	–	1	1	–	1	4
25–34 år	38	26	64	10	58	78
35–44 år	108	76	184	28	193	195
45–54 år	130	101	231	35	219	207
55–59 år	45	34	79	12	83	78
> 59 år	62	33	95	15	100	109
Totalt	383	271	654	100	654	671

Medelåldern för de anställda var 47,6 år, vilket är i det närmaste oförändrat jämfört med 2010 (47,8 år). Sedan 2007 har medelåldern ökat med cirka ett år. Kvinnornas medelålder är 47,8 och männens 47,4 år.

Jämfört med 2007 är det främst åldersgruppen 45–54 år som ökat. Då utgjorde denna åldersgrupp 26 procent av samtliga anställda jämfört med 35 procent 2011. Minskningen sker i grupperna 25–34 år och 35–44 år.

Andelen kvinnor av samtliga anställda var vid utgången av 2011 59 procent vilket är oförändrat jämfört med 2010 och något större än 2009 (57 procent)

Personalomsättningen var 9,5 procent 2011, att jämföra med 8,3 procent 2010 och 9,2 procent år 2009. Personalomsättningen varierar dock mycket mellan de olika enheterna. Värt att notera är att ingen medarbetare slutat vid säkerhetsenheten under året och att endast en slutat vid it-enheten och två inom enheten för intern service. Det finns risker med en så låg omsättning, t.ex. vid förändrade krav på verksamheten och behov av ny kompetens.

Tabell 39 Sjukfrånvaro 2007–2011

	2011	2010	2009	2008	2007
Total sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	2,4	2,5	2,8	2,8	3,8
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro i %	34,8	37,2	41,3	45,1	57,7
Kvinnors sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	2,9	2,8	3,5	3,3	4,5
Mäns sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	1,7	2,2	1,9	2,1	2,9
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år eller yngre i % av tillgänglig arbetstid	0,6	1,9	1,4	1,6	2,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30–49 år i % av tillgänglig arbetstid	2,3	2,3	2,9	3,0	4,5
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i % av tillgänglig arbetstid	2,6	2,8	2,8	2,6	3,1

Den totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig arbetstid var 2,4 procent 2011. I jämförelse med 2010 är det en liten minskning. Den positiva trenden under de senaste åren med minskad sjukfrånvaro har planat ut.

Under 2011 var 22 medarbetare långtidssjukskrivna (frånvarande på hel- eller deltid på grund av sjukdom 60 dagar eller mer). Detta är oförändrat jämfört med 2010. Det var endast 4 medarbetare som var sjukfrånvarande under hela året vilket är en minskning med 5 jämfört med 2010. Det är positivt att sjukfrånvaron ligger kvar på en låg nivå och att andelen långtidssjuka minskar samtidigt som de långtidsfrånvarande snabbare kommer tillbaka i arbete.

Kompetensutveckling

Inom Riksdagsförvaltning finns olika möjligheter till kompetensutveckling. Förutom utveckling i det löpande arbetet, exempelvis genom arbete i verksamhetsövergripande projekt eller deltagande i nätverk inom sakområdet, finns seminarier och utbildningar som anordnas av förvaltningen samt reguljära kurser och utbildningar.

Riksdagsförvaltningen anordnar språkutbildning både i form av kurser under arbetstid och som intensivkurser under sommaren. Kurserna är öppna för ledamöter och anställda vid förvaltningen. Intensivkurserna i franska och engelska är förlagda till Frankrike och England samt Stockholm. Totalt deltog 41 medarbetare och 64 ledamöter i intensivkurserna 2011, varav 26 medarbetare respektive 55 ledamöter i kurserna utomlands. Andra utbildningar av mer generell karaktär är projektledning som riktas till dem som ska arbeta i eller leda projekt, samt utbildning inom förvaltningskunskap och i upphandlingsfrågor.

Chefer – rekrytering och struktur

Under året har fem chefer rekryterats. Två av dem arbetade sedan tidigare inom Riksdagsförvaltningen och tre kommer från andra myndigheter. Andelen kvinnliga chefer inom Riksdagsförvaltningen var vid utgången av 2011 52 procent jämfört med 53 procent 2010 och 44 procent 2009.

I följande sammanställning ingår sektionschefer och chefer över den nivån. Tidigare år har sektionschefer inte ingått i redovisningen. På grund av detta är årets värden inte jämförbara med tidigare års värden.

Tabell 40 Antal chefer fördelade efter ålder och kön 2011-12-31

Åldersintervall	Kvinnor	Män	Samtliga	Andel av samtliga (%)	Totalt 2010	Totalt 2009
35–44 år	4	7	11	19	4	3
45–54 år	15	12	27	47	16	15
55–59 år	5	2	7	12	8	7
>59 år	6	7	13	22	10	11
Totalt	30	28	58	100	38	36

Medelåldern för chefer i Riksdagsförvaltningen var 52 år 2011 jämfört med 54 år 2010 och 2009. Liksom tidigare kan chefer delta i s.k. handledningsgrupper. En mindre grupp av chefer träffas ca sex gånger om året under led-

ning av en extern ledare. Nya chefer, som saknar eller endast har liten chefs-erfarenhet, erbjuds utbildningen "Ny som chef". Under året har två chefer genomgått utbildningen som omfattar fem dagar.

Den medarbetarenkät som genomfördes under hösten omfattade bl.a. ledarskap. Chefernas uppdrag är att utifrån enkätresultatet arbeta med att förbättra och utveckla sitt chefs- och ledarskap.

Avtal och förhandlingar

Förutsättningarna för att man ska kunna träffa ett lokalt samverkansavtal inom Riksdagsförvaltningen utreds inom ramen för Färdplan 2014. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 januari 2012.

Arbetsmiljö

Riksdagsförvaltningens övergripande mål för arbetsmiljöarbetet är att skapa förutsättningar för arbetsglädje, utvecklingsmöjligheter och trygghet för såväl anställda som ledamöter samt att förebygga ohälsa och olycksfall. Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) är en del av varje chefs ansvar och ska fortlöpande följas upp och minst en gång om året dokumenteras i en handlingsplan.

Personalenheten har fortsatt att utveckla rutiner och stödmateriel för SAM. Som ett exempel har tillgänglighetsfrågorna integrerats i skyddsronderna. Risk- och konsekvensanalyser vid verksamhetsförändringar genomförs nu på ett mer strukturerat sätt med hjälp av mallar. Vid större lokalomflyttningar avropas experthjälp från företagshälsovården. Med utgångspunkt i resultatet av medarbetarenkäten 2011 inarbetas enheternas och kansliernas åtgärder i handlingsplanerna för SAM. Personalenheten genomför avgångssamtal med anställda som slutar. Dessa visar, liksom resultatet av medarbetarundersökningen, att medarbetarna är positiva till både arbetsmiljön och anställningsvillkoren.

Den uppdatering av fördelningen av arbetsmiljöansvaret som påbörjades 2010 har under året avslutats.

Likabehandling

Under året har en likabehandlingsplan tagits fram för perioden 2011–2013.⁵⁶ Planen inbegriper samtliga diskrimineringsgrunder och ska följas upp varje år. Arbetet med planen har skett i samverkan med de fackliga organisationerna. Exempel på en åtgärd under 2011 är att det i annonseringen till vissa bestämda anställningar framgår att Riksdagsförvaltningen kan komma att tillämpa s.k. positiv särbehandling.

⁵⁶ Likabehandlingsplan 2011–2013 – Handlingsplan för inkluderande arbetsplats.

Friskvård

Målsättningen med förvaltningens friskvård är att öka frisknärvaron, minska antalet arbetsskador och korta tiden för rehabilitering i samband med sjukskrivning. Vidare ingår att medvetandegöra och motivera ledamöter och anställda avseende betydelsen av en livsstil som minskar riskerna för fysisk och psykisk ohälsa samt stimulera och motivera till vardagsmotion.

Friskvården inriktas särskilt mot att aktivera de i nuläget fysiskt inaktiva både på individ- och gruppnivå. Under 2011 har följande åtgärder genomförts: hälsoprofiler, coachning, friskvårds- och hälsodagar, kurser och rådgivning om stress, sömn, avspänning och kost samt hjälp med att sluta snusa och röka. Vidare har det varit möjligt att styrketräna och delta i motions- och gymnastikpass. Chefer och anställda har utbildats i ett hälsofrämjande betende.

Beredskaps-, kris- och kontinuitetsplanering

Beredskaps- och krisplanering har genomförts under året och arbetet med att ta fram kontinuitetsplaner för förvaltningens verksamhetskritiska it-system har fortsatt. Ett tiotal planer har fastställts av respektive systemägare och ett trettiotal planer har påbörjats och bedöms vara fastställda under 2012.

Den 2–3 februari deltog Riksdagsförvaltningen i Samverkans- och kärnkraftsövning 2011 (SAMÖ-KKÖ 2011). Övningen var en krishanteringsövning där organisationer på lokal, regional och nationell nivå medverkade. Syftet med övningen var att pröva samhällets förmåga att hantera konsekvenserna av en kärnkraftsolycka. Från riksdagen deltog Riksdagsförvaltningens krisledningsorganisation m.fl. personer. Det övergripande intrycket är att det mesta under krisövningen fungerade väl och att krisarbetet var verklighetsnära, trovärdigt och lärorikt.

Projekt Birger (revidering av Riksdagsförvaltningens krisberedskap) avslutades under hösten 2011 genom att riksdagsdirektören fastställde Riksdagsförvaltningens krisberedskapsförmåga. Beslutet omfattar vilken krishanterings- och kontinuitetsförmåga förvaltningen ska ha, en operativ krisledningsplan samt en utbildnings- och övningsplan.

Länets regionala samordningsfunktion (länsstyrelsen, räddningstjänsten, polisen och sjukvården) genomförde under hösten en övning i riksdagens lokaler i samverkan med säkerhetsenheten. Övningen syftade till att utvärdera samordningen.

Riksdagsförvaltningen bedöms ha fått en förbättrad krishanterings- och kontinuitetsförmåga genom fastställandet av Krisberedskapshandboken, arbetet med och fastställandet av kontinuitetsplanerna samt deltagandet i SAMÖ-KKÖ 2011 och samordningsfunktionens övning hösten 2011.

Miljöledningssystemet

Inom miljöområdet har miljöledningssystemet etablerats och vidareutvecklats. Sedan april 2009 är Riksdagsförvaltningen miljöcertifierad enligt ISO

14001. Certifieringen har varit ett viktigt steg för att skapa en god och verkningfull styrning av miljöarbetet.

Pappersanvändning och koldioxidutsläpp från anställdas resor har kraftigt minskat under den treåriga målperioden som gick ut den 30 juni 2011. Målet för pappersanvändningen (–10 procent) har uppnåtts med god marginal. Målet för minskade koldioxidutsläpp från anställdas resor har sannolikt uppnåtts då utsläppen från flyg minskat med nästan 50 procent. Målet var att utsläppen skulle minska med 10 procent. En reell jämförelse kan göras först då tillräckliga data samlats in och valår kan jämföras med valår⁵⁷.

Energianvändningen till uppvärmning minskade med 3,5 procent 2011 jämfört med 2010 men ökade mellan 2009 och 2010 med 3 procent. *Elanvändningen* minskade med 5 procent under 2011 jämfört med 2010⁵⁸ och var oförändrad mellan 2009 och 2010. Inga riktade åtgärder har vidtagits under 2011.

Miljöarbetet vid renoveringen av kvarteret Mercurius fortskrider som planerat. Målet är att miljöklassa byggnaderna enligt det svenska miljöklassningssystemet Miljöbyggnad. Miljöprogrammet för renoveringen omfattar betydligt mer än det som krävs för Miljöbyggnad.

Under 2011 fastställdes nya miljömål för perioden 2012–2015 och miljöpolicyn reviderades.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Under 2011 fastställdes en ny handlingsplan för tillgängligheten i Riksdagsförvaltningen⁵⁹. Handlingsplanen gäller för perioden 2011–2013 och har tolv delmål som ska utvärderas hösten 2013.

Det övergripande målet för riksdagens tillgänglighetsarbete är att riksdagen ska vara en arbetsplats där personer med funktionsnedsättning kan arbeta på samma villkor som andra. Det innebär att arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykosocialt avseende. Dessutom ska personer med funktionsnedsättning kunna besöka riksdagen och ta del av riksdagens information på samma villkor som andra personer.

Enligt Handisams⁶⁰ enkätundersökning för 2011 är Riksdagsförvaltningen en av endast fem myndigheter i landet som lever upp till samtliga 13 kriterier för tillgänglighet. Bland myndigheter som har många kundkontakter är Riksdagsförvaltningen den enda myndigheten som lever upp till samtliga kriterier.

Intern styrning och kontroll

Riksdagsförvaltningen arbetar med den interna styrningen och kontrollen utifrån bestämmelserna i REA-lagen. Vid myndigheten finns en process med fyra moment: riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation.

⁵⁷ Statistiken för hösten 2011 visar att koldioxidutsläppen från ledamöters och anställdas flygresor har ökat vid en jämförelse med motsvarande period 2010.

⁵⁸ Siffrorna exkluderar kvarteret Mercurius på grund av pågående renovering.

⁵⁹ Dnr 230-2486-2010/11.

⁶⁰ Myndigheten för handikappolitisk samordning.

Genom arbetet med riskanalyser har förvaltningen identifierat ett antal risker som bedömts vara prioriterade med utgångspunkt i att dessa kan påverka myndighetens möjligheter att genomföra sina uppdrag. Dessa prioriterade risker har presenterats för riksdagsstyrelsen löpande under året.

I samband med ledningens genomgång av riskarbetet identifierades områden där förvaltningen behöver fortsätta arbetet med åtgärder för att hantera riskerna. Det gäller särskilt två av de prioriterade riskerna; risk för skada på grund av bristande underhåll i riksdagens fastigheter och risk för att manipulation av it-systemen inte kan spåras och beivras. Arbeta pågår när det gäller båda de nu nämnda riskerna.

Som ett komplement till riskanalyserna har samtliga budgetansvariga chefer genomfört en självvärdering av den interna styrningen och kontrollen i den egna verksamheten. Av de olika momenten i processen har särskilt *dokumentation* identifierats som ett område för förbättring. Förbättrad dokumentation av verksamhetsviktiga rutiner och processer kommer därför att inarbetas i handlingsplanen för 2012.

Sammantaget har arbetet med de prioriterade riskerna och självvärderingen resulterat i att myndighetens ledning bedömer att den interna styrningen och kontrollen är betryggande inom Riksdagsförvaltningen.

Internrevisionens iakttagelser

I september 2011 lämnade internrevisionen en sammanfattande rapport om resultatet av granskningen för riksmötet 2010/11⁶¹. Av rapporten framgår internrevisionens iakttagelser och rekommendationer samt Riksdagsförvaltningens förslag till åtgärder. Riksdagsförvaltningen har redan påbörjat arbetet med vissa av dessa åtgärder, medan övriga åtgärder kommer tas om hand under 2012.

I samband med en förändring inom projektet för renovering och underhåll av fastigheten Mercurius initierades ett ärende i december som föranledde ett särskilt uppdrag till internrevisionen i början av år 2012.

⁶¹ Dnr 230-32-2010/11.

4 Styrelseuppdrag och strategiska frågor

Förutom de fasta uppdrag som ligger inom respektive uppdragsområde får förvaltningen löpande uppdrag från riksdagsstyrelsen. Nedan redovisas en lägesrapport för dessa uppdrag. Även uppdrag som avslutats under året redovisas. Ett uppdrag är avslutat när en avslutande redovisning av uppdraget presenterats för styrelsen.

Utvärdering av den parlamentariska ledningsorganisationen

Den 16 november 2011 beslutade riksdagsstyrelsen om utvärdering av den parlamentariska ledningsorganisationen i riksdagen och riksdagens förvaltningsorganisation. Styrelsen utsåg därefter vid sammanträdet den 14 december en särskild utredare. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2012.

Ledamotsanknutna uppdrag

Ersättningar för övernattningsbostäder och utrikes tjänsteresor

Styrelsen beslutade den 13 oktober 2010 att ge riksdagsdirektören i uppdrag att se över ersättningarna för riksdagsledamöternas egna övernattningsbostäder och beloppen för utrikes tjänsteresor. Styrelsen beslutade på grundval av den genomförda översynen att höja beloppet för logiersättning fr.o.m. den 1 juli 2011.

När det gäller beloppen för utrikes tjänsteresor gav styrelsen riksdagsdirektören uppdraget att ta fram underlag för fortsatt diskussion om ändrade ekonomiska ramar för utskottens och EU-nämndens utrikes tjänsteresor samt en sammanställning över de medel som finns att tillgå för utrikes tjänsteresor och för deltagande i internationella konferenser. Ett underlag kommer att föreläggas riksdagsstyrelsen under 2012.

Uppdraget är därmed avslutat i den del som avser ersättning för övernattningsbostäder.

Återgång till yrkesverksamhet samt översyn av inkomstgarantin

I november 2011 beslutade riksdagsstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att lämna förslag som syftar till att underlätta för ledamöter som lämnat uppdraget i riksdagen att återgå till yrkesverksamhet. Kommittén ska även genomföra en översyn av reglerna för inkomstgarantin för riksdagens ledamöter. Den 14 december 2011 beslutade styrelsen om kommitténs sammansättning och utsåg en ordförande. Kommittén ska redovisa sina överväganden och förslag senast den 15 december 2012.

Riksdagens myndigheter

Vissa frågor om hanteringen av Riksrevisionens granskningsrapporter

Riksdagen har på förslag från konstitutionsutskottet (bet. 2009/10:KU17) beslutat om ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att utreda vissa frågor om granskningsrapporterna från Riksrevisionen. Det gällde bl.a. frågan om sekundär sekretess för uppgifter som inkommit från Riksrevisionen och som är sekretessbelagda hos myndigheten. Vid sitt sammanträde den 15 december 2010 gav styrelsen riksdagsdirektören i uppdrag att utreda dessa frågor. Resultatet av uppdraget redovisades vid sammanträdet i maj 2011. Den fortsatta beredningen av ärendet har resulterat i förslag till ändringar i riksdagsordningen och i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Styrelsen beslutade den 14 december 2011 att sända förslagen på remiss. Remisstiden går ut den 15 mars 2012.

Översyn av Riksdagsförvaltningens instruktion

Styrelsen beslutade den 20 maj 2009 att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av Riksdagsförvaltningens instruktion. I uppdraget ingick även att se över vissa tjänstebestämmelser. Ett förslag till ny lag med instruktion samt ett förslag till arbetsordning för Riksdagsförvaltningen lades fram för styrelsen den 14 april 2010. Styrelsen gav förvaltningen i uppdrag att remittera förslaget. Efter avslutad remissbehandling presenterades resultatet för styrelsen. Den 16 mars 2011 beslutade styrelsen att föreslå riksdagen att anta förslaget till ny instruktion för Riksdagsförvaltningen. Riksdagen beslutade om den nya instruktionen den 1 juni, med ikraftträdande av lagändringarna den 1 juli 2011.

Uppdraget är därmed avslutat.

Tidpunkten för avlämnande av budgetpropositionen m.m.

Riksdagen har på förslag från konstitutionsutskottet (betänkande 2009/10:KU19) beslutat om ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att låta utreda frågan om tidpunkten för avlämnande av budgetpropositionen i samband med val m.m. Styrelsen gav den 14 december 2011 riksdagsdirektören i uppdrag att utreda detta. Uppdraget kommer att bedrivas med stöd av en referensgrupp som består av gruppledarna. Redovisning i styrelsen är planerad till hösten 2012.

Riksdagens nämnder

Reglering av riksdagens nämnder

Den 22 oktober 2008 gav riksdagsstyrelsen förvaltningen i uppdrag att se över regleringen av riksdagens nämnder. Utredningsuppdraget utfördes som en enmansutredning, och i april 2010 överlämnade utredaren betänkandet med titeln *Reglering av riksdagens nämnder* (2009/10:URF2) till riksdagssty-

relsen. I betänkandet presenterades ett förslag till generell lag för riksdagens nämnder. Betänkandet har efter beslut av styrelsen varit ute på remiss. Remissinstanserna välkomnade översynen och hade i huvudsak inga invändningar mot detaljförslagen men ifrågasatte bl.a. hur ändamålsenlig en gemensam reglering skulle vara. Efter att utredningen avslutats har ytterligare frågor väckts kring nämnderna.

Mot den bakgrunden informerade riksdagsdirektören styrelsen den 18 maj 2011 om att hon avser att återkomma med reviderade förslag till regler för riksdagens nämnder, vilket skedde vid styrelsens sammanträde i januari 2012.

Översyn av arvoden för ledamöterna i Partibidragsnämnden

Riksdagsstyrelsen gav den 13 oktober 2010 riksdagsdirektören i uppdrag att komma med förslag till ändring av arvoden för ledamöterna i Partibidragsnämnden. Styrelsen beslutade därefter, den 17 november 2010, att avvakta med frågan till dess att utredningen om reglering av riksdagens nämnder (2009/10:URF2) tas upp i styrelsen (se ovan).

Riksdagens fastigheter

Övergripande lokalstrategi för riksdagens fastigheter⁶²

På uppdrag från riksdagsstyrelsen inleddes hösten 2004 ett arbete för att undersöka förutsättningarna för nya mötes- och konferenslokaler. En projektering för nya sammanträdeslokaler på Helgeandsholmen, den s.k. Puckeln, genomfördes efter beslut i styrelsen i mars 2007. Arbetets inriktning breddades när styrelsen den 17 november 2010 beslutade att ge riksdagsdirektören i uppdrag att ta fram ett lokalprogram för sammanträdeslokaler inom och utanför skalskyddet.

Vid sammanträdet den 15 juni 2011 fick styrelsen en rapport om arbetet med lokalprogrammet. Styrelsen beslutade då också att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en övergripande lokalstrategi för riksdagens fastigheter.

För beredningen av lokalstrategin och andra strategiskt viktiga fastighetsfrågor beslutade styrelsen även att inom sig inrätta en beredningsgrupp under ledning av talmannen.

Med anledning av en skrivelse från EU-nämnden om sammanträdeslokaler för nämnden gav styrelsen i september 2007 förvaltningen i uppdrag att återkomma till styrelsen i frågan. Detta kommer att ske inom ramen för redovisningen av uppdraget om sammanträdeslokaler.

Underhålls- och renoveringsplan för riksdagens fastigheter

Riksdagsstyrelsen beslutade den 17 juni 2009 om en underhålls- och renoveringsplan för riksdagens fastigheter och godkände den 14 april 2010 ett för-

⁶² Uppdraget omfattar efter beslut om sammanläggning i styrelsen 14 december 2011 även det tidigare separata uppdraget om sammanträdeslokaler.

slag till en övergripande tidsplan. En rapport om arbetsläget inom renoveringsprogrammet lämnades till styrelsen den 18 maj 2011. Där redovisades att den analys som gjorts av fastigheterna visat att statusen generellt sett är sämre än vad som tidigare kunnat konstateras. Styrelsen fick en redogörelse om arbetsläget fastighet för fastighet och om behovet av att justera tidigare beslutad tidsplan.

Den 21 september 2011 beslutade styrelsen att ändra ordningsföljden för renovering av Ledamotshuset och för kvarteret Cephalus. Renovering av Ledamotshuset inleds efter valet 2014 och av Cephalus efter valet 2018.

Vattenskadat golv i restaurangköket

Det finns betydande vattenskador i Västra riksdagshusets källare, där restaurangköket är beläget. Under våren 2011 har en förstudie bedrivits för att utreda renoveringsbehovet och konsekvenserna av ett renoveringsarbete. En studie har också genomförts om möjligheterna att under tiden renoveringsarbetet pågår ersätta tillagningsköket med levererad, färdigproducerad mat. Styrelsen beslutade den 15 juni 2011 att en programhandlingsprojektering skulle inledas. På grundval av denna och efter beredning i den särskilda beredningsgrupp som styrelsen tillsatte i juni avser förvaltningen att 2012 återkomma med en redovisning av olika handlingsalternativ och förslag till fortsatt arbete.

Övernattningsbostäder

Den 17 november 2010 beslutade riksdagsstyrelsen att ge riksdagsdirektören i uppdrag att anmäla förvaltningens intresse för att hyra övernattningsbostäder av Statens fastighetsverk i kvarteret Brunkhalsen. Arbete med ändring av detaljplanen pågår.

I december 2010 fick förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att teckna ett långsiktigt hyresavtal för lägenheter i fastigheten Kvasten 8 och att inleda förhandlingar med delägaren Posten AB om en försäljning av riksdagens andel i fastigheten. Posten sålde i juni 2011 sin andel i fastigheten till fastighetsbolaget Balder. I och med att Posten sålt sin andel i fastigheten avslutade förvaltningen arbetet med försäljning av riksdagens andel i fastigheten. Sedan fastighetsbolaget Balder visat intresse för att förvärva förvaltningens andel av Kvasten 8 har frågan om försäljning aktualiserats på nytt. Styrelsen beslutade därför den 16 november 2011 att ge riksdagsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för en försäljning av förvaltningens andel.

Förvaltningsinterna uppdrag

Driftbidrag för tidningen Riksdag & Departement

Riksdagsstyrelsen beslutade den 15 december 2010 om uppräknig av driftbidraget för tidningen Riksdag & Departement med 2 procent för 2011. Upp-

räkning har skett i samband med riksdagsdirektörens beslut om förvaltningens internbudget för 2011. I anslutning till att ärendet om driftbidrag behandlades i styrelsen meddelade förvaltningen att man har för avsikt att se över formerna för hur driftbidraget ska beräknas och fastställas och återkomma till styrelsen, vilket planeras ske 2012.

Finansiell redovisning

5.1 Resultaträkning

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2011-01-01– 2011-12-31	2010-01-01– 2010-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	1 209 808	1 170 455
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	33 673	38 129
Intäkter av bidrag		175	219
Finansiella intäkter	3	1 581	748
Summa		1 245 237	1 209 551
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal och ledamöter	4	–1 520 269	–1 239 106
Kostnader för lokaler	5	–30 299	–16 584
Övriga driftskostnader		–310 964	–309 110
Finansiella kostnader	6	–31 895	–34 806
Avskrivningar och nedskrivningar	7	–62 513	–77 769
Summa		–1 955 940	–1 677 375
Verksamhetsutfall		–710 703	–467 824
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		469 708	448 747
Lämnade bidrag	8	–469 708	–448 747
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	9	–710 703	–467 824

5.2 Balansräkning

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
	<i>10</i>		
Balanserade utgifter för utveckling		12 464	5 123
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		726	1 235
Summa		13 190	6 358
Materiella anläggningstillgångar			
	<i>11</i>		
Byggnader, mark och annan fast egendom		966 785	1 005 189
Förbättringsutgifter på annans fastighet		4 775	2 436
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		106 303	111 163
Pågående nyanläggningar		15 572	4 258
Summa		1 093 435	1 123 046
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i bostadsrättsföreningar	<i>12</i>	2 159	2 159
Summa		2 159	2 159
Fordringar			
Kundfordringar		1 622	2 242
Fordringar hos andra myndigheter	<i>13</i>	24 899	15 796
Övriga fordringar	<i>14</i>	467	55
Summa		26 988	18 093
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	<i>15</i>	27 848	24 634
Summa		27 848	24 634
Avräkning med statsverket	<i>16</i>	-56 933	-107 403
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		147 182	210 948
Kassa, plusgiro och bank		30	30
Summa		147 212	210 978
SUMMA TILLGÅNGAR		1 253 899	1 277 865

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2011-12-31	2010-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	17	944 767	973 419
Donationskapital	18	2 304	2 324
Balanserad kapitalförändring	19	-2 719 806	-2 280 820
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-710 703	-467 823
Summa		-2 483 438	-1 772 900
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	3 397 276	2 721 032
Övriga avsättningar	21	12 049	18 141
Summa		3 409 325	2 739 173
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	174 914	173 921
Skulder till andra myndigheter		20 561	20 060
Leverantörsskulder		69 747	57 635
Övriga skulder		14 748	14 391
Summa		279 970	266 007
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	39 758	36 835
Övriga förutbetalda intäkter		8 284	8 750
Summa		48 042	45 585
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 253 899	1 277 865

5.3 Anslagsredovisning

Ramanslag 2011-12-31 (Belopp anges i tkr)	Not	Ingående över- förings- belopp	Årets till- delning enligt anslags- direktiv och regle- rings-brev	In- drag- ning	Totalt disp. belopp	Netto- utgifter	Utgå- ende över- förings- belopp
Uo ⁶³ 01 2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.							
Ap ⁶⁴ 1 Riksdagens leda- möter och partier m.m.	24	86 647	831 969	-71 647	846 969	-834 161	12 808
Uo 01 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	25						
Ap 1 Förvaltningskostna- der		41 271	629 787		671 058	-619 580	51 478
Ap 2 Riksdagens fastig- heter		223	53 000		53 223	-42 890	10 333
Uo 01 6:6 Stöd till poli- tiska partier							
Ap 1 Stöd till politiska partier	26	3 646	171 200	-3 646	171 200	-171 102	98
Uo 17 13:5 Bidrag till riksdagspartiers kvinno- organisationer							
Ap 1 Stöd till riksdagspar- tiernas kvinnoorganisat- ioner			15 000		15 000	-15 000	0
SUMMA ANSLAG		131 787	1 700 956	-75 293	1 757 450	-1 682 733	74 717

⁶³ Utgiftsområde statsbudgeten.

⁶⁴ Anslagspost.

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden	
				2012	2013
Uo 01 6:6 Ramanslag					
Stöd till politiska partier					
<i>Ap 1 Stöd till politiska partier</i>	171 200	128 389	128 139	128 139	–
Uo 17 13:5 Ramanslag					
Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer					
<i>Ap 1 Stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer</i>	15 000	15 000	15 000	15 000	–
Summa	186 200	143 389	143 139	143 139	–

5.4 Finansieringsanalys

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2011-01-01– 2011-12-31	2010-01-01– 2010-12-31
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	26	-1 215 811	-1 157 524
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		1 209 808	1 170 455
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	27	33 663	37 939
Intäkter av bidrag		175	219
Övriga intäkter		1 581	748
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		1 245 227	1 209 361
<i>Ökning av kortfristiga fordringar</i>		-12 109	976
<i>Ökning av kortfristiga skulder</i>		15 427	905
Kassaflöde från drift		32 734	53 718
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-38 888	-32 466
Investeringar i immateriella tillgångar		-8 364	-4 421
<i>Summa investeringsutgifter</i>		-47 252	-36 887
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		39 644	47 306
– amorteringar		-38 651	-30 035
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		164	0
Försäljning av anläggningstillgångar		65	190
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		1 222	17 461
Kassaflöde till investeringar		-46 030	-19 426
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-469 708	-448 747
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>		-469 708	-448 747
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		469 708	448 747
<i>Summa medel som erhållits för finansiering av transfereringsverksamhet</i>		469 708	448 747
Kassaflöde transfereringsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
		-13 296	34 292

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	<i>Not</i>	2011-01-01– 2011-12-31	2010-01-01– 2010-12-31
SPECIFIKATION FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		103 575	69 283
Minskning av tillgodohavande i Riksgäldskontoret		–63 766	73 723
Ökning av avräkning med statsverket		50 470	–39 431
Summa förändring av likvida medel		–13 296	34 292
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		90 279	103 575

5.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2006:999) med ekonomistatistiska bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen (REA-lagen) samt föreskriften (RFS 2006:10) om tillämpningen av lagen och riktlinjer (2007:1) till föreskriften.

Lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. bedöms inte tillämplig för Riksdagsförvaltningen.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar Riksdagsförvaltningen den 5 januari som brytdag. Brytdagen föregående år var den 10 januari. Efter brytdagen har fakturor som överstiger 100 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsnärlig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före 2009 avräknas från och med 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans 2010, 20 739 tkr, har 2011 minskat med 3 052 tkr till 17 687 tkr.

Avsättningar för riksdagsledamöternas pensioner och inkomstgarantier undantas från bestämmelserna om kostnadsnärlig anslagsavräkning, enligt finansutskottets betänkande 2008/09:FiU15, riksdagsskrivelse 2008/09:30.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Investeringar som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna på Helgeandsholmen finansieras med anslag i stället för med lån i Riksgäldskontoret.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar med en anskaffningskostnad på minst 30 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre bokförs som materiell anläggningstillgång, föregående år var beloppet 20 tkr.

Immateriella anläggningstillgångar

För immateriella anläggningstillgångar är motsvarande beloppsgräns 500 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre. Förbättringsutgifter på annans fastighet bokförs som anläggningstillgång om utgiften överstiger 100 tkr.

Pågående arbeten

Pågående arbeten värderas med avseende på om de ska bokföras som anläggningstillgång eller inte vid tidpunkten då lån kan tas upp för lånefinansierade anläggningstillgångar. Vid större investeringar ingår även internt nedlagd tid samt ränta på kredit hos Riksgäldskontoret under byggnadstiden.

Tillämpade avskrivningstider

Anläggningstillgångarna skrivs av över den bedömda ekonomiska livslängden från den månad som tillgången kan tas i bruk. Investeringar i egna fastigheter skrivs av under den återstående ekonomiska livslängden för de berörda fastigheterna.

Tabell Tillämpade avskrivningstider

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	
Balanserade utgifter för utveckling	3 år
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	3–10 år
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	
<i>Byggnader, mark och annan fast egendom</i>	50 år
Byggnadsinventarier	3–30 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–10 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3–10 år

Bärbara datorer för ledamöter och tjänstemän redovisas inte som anläggningstillgång, eftersom den förväntade ekonomiska livslängden bedöms vara kortare än tre år.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Pensioner och inkomstgarantier till riksdagsledamöter regleras i stadgan den 21 februari 1941 (nr 98), ersättningsstadgan (1971:1197), lagen (1988:589) med tillämpningsföreskrifter (RFS 1988:3) och lagen (1994:1065) med tillämpningsföreskrifter (RFS 2006:6).

Avsättningar för ledamöternas ålderspensioner, egenlivränta och inkomstgarantier redovisades för första gången 2007 som avsättningar i balansräkningen. Sedan 2009 redovisas EU-parlamentarikernas pensioner m.m. i posten *Pensionsavsättning till ledamöter som lämnat riksdagen*.

Riksdagsförvaltningen har sedan 2008 förfinat beräkningarna för såväl ledamöternas pensioner som inkomstgarantier.

Från och med i år ingår även inkomstgaranti för de sittande riksdagsledamöter som har intjänat rätt till inkomstgaranti (latent) samt en avsättning för den inkomstgaranti som sökts men inte utnyttjats (vilande).

Riksdagsledamöternas pensioner

Avsättning för pensionsförpliktelser till ledamöter som lämnat riksdagen redovisas till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden som beräknats av Statens pensionsverk i enlighet med gällande regelverk för affärsverk. De beräkningsgrunder som används per den 31 december 2011 är de som gäller för Finansinspektionens s.k. trygghandgrunder (FFFS 2007:24) när det gäller åtaganden med utfäst indexering. Under tid när förmånen indexeras med PBB-index eller följsamhetsindex har bruttoräntan 1,40 procent använts. Under tid när förmånen indexeras med inkomstindex eller arvodesindex har bruttoräntan 0,00 procent använts.

Avsättning för intjänade pensionsförpliktelser för ledamöter som för närvarande sitter i riksdagen har gjorts enligt samma modell.

Riksdagsförvaltningen betalar särskild löneskatt på utbetalda pensioner; avsättningarna inkluderar därför sociala avgifter.

Riksdagsledamöters inkomstgarantier

Avsättningar för beslutade inkomstgarantier (inklusive sociala avgifter) till ledamöter har gjorts med ett belopp som motsvarar förväntade framtida utbetalningar. Avsättningarna baseras på de av ledamöterna anmälda förhållandena och på de inkomstgarantibelopp som gällde i januari 2012. Beloppet är nuvärdesberäknat med en diskonteringsfaktor på 1.1 procent. Ingen uppräknings har gjorts för eventuella kommande prisbasbeloppshöjningar.

Som komplement till avsättningarna för beslutade inkomstgarantier har även en bedömning gjorts av latenta inkomstgarantier, det vill säga för sittande ledamöter. Beloppet har beräknats till 472 192 tkr och har påverkat posterna *Avsättningar* i balansräkningen och *Personalkostnader* samt *Årets kapitalförändring* i resultaträkningen. Motsvarande belopp för 2010 var 463 027 tkr, inga jämförelsetal har räknats om i de finansiella dokumenten.

Riksdagsförvaltningen betalar arbetsgivaravgifter på utbetalda inkomstgarantier; avsättningarna inkluderar därför sociala avgifter.

Fordringar

Fordringar har tagits upp med de belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalda. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder m.m.

Skulder har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anställdas sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i resultatredovisningen under avsnittet *personalfrågor*.

Noter

Resultaträkning

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 1 Intäkter av anslag		
Utgifter enligt anslagsavräkningen	1 682 733	1 623 298
Minskning av intjänad semesterlöneskuld före 2009	-3 052	-2 916
Inköp tillgångar avräknat mot statskapital	-165	-
Korrigerig i samband med utredning av avräkning med statsverket	-	2
Korrigerig löneskuld från 2008	-	-1 182
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	-469 708	-448 747
Summa	1 209 808	1 170 455
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av hyror	17 931	18 965
Intäkter av försäljningsverksamhet	11 651	12 787
Övrigt	4 091	6 377
Summa	33 673	38 129
Not 3 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter från Riksgäldskontoret	1 475	637
Övrigt	106	111
Summa	1 581	748
Not 4 Kostnader för personal och ledamöter		
Kostnader för ledamöter (inklusive sociala avgifter)	-1 111 338	-839 657
Kostnader för personal (inklusive sociala avgifter)	-408 931	-399 449
Summa	-1 520 269	-1 239 106
varav löne- och arvodeskostnader, exklusive sociala avgifter	-1 173 604	-872 638

Under 2011 har en bedömning av sittande ledamöters inkomstgarantier (latenta) gjorts samt en beräkning av inkomstgarantin för de ledamöter som sökt inkomstgaranti men ännu inte utnyttjat den (vilande), vilket har medfört en ökning av kostnaderna för ledamöter med 472 192 tkr respektive 75 131 tkr, se *Tilläggsupplysningar och noter* under rubriken *Värderingsprinciper*.

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 5 Kostnader för lokaler		
Lokalkostnader	-30 299	-16 584
Summa	-30 299	-16 584
Nya lokaler hyrda på Jakobsgatan 6, plan 5 samt utökning av plan 3.		
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader till Riksgäldskontoret	-3 152	-773
Räntekostnader avsättning pensioner till ledamöter	-28 727	-34 009
Övrigt	-16	-24
Summa	-31 895	-34 806
Not 7 Avskrivningar		
Årets avskrivningar	62 513	58 847
Årets nedskrivning	-	18 922
Summa	62 513	77 769
Nedskrivningen 2010 avser upparbetade projekteringskostnader för konferensanläggningen på Helgeandsholmen, det s.k. Puckelnprojektet, enligt styrelsebeslut dnr 250-2155-09/10.		
Not 8 Lämnade bidrag		
Stöd till politiska partier	-171 102	-166 554
Stöd till partigrupperna i riksdagen	-267 235	-264 659
Stöd till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	-15 000	0
Nordiska rådet	-11 574	-13 024
IPU	-1 247	-1 184
OSSE	-859	-839
Skolbidrag	-1 343	-1 399
Övrigt	-1 348	-1 088
Summa	-469 708	-448 747
Not 9 Årets kapitalförändring		
Avskrivningar anslagsfinansierade anläggningstillgångar	-28 629	-28 838
Reaförlust dammluckan i tätskärmen	-7 239	0
Förändring av periodiseringar pensioner och liknande förpliktelser	-646 108	-404 977
Räntekostnader avseende pensioner	-28 727	-34 009
Summa	-710 703	-467 824

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 10 Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling		
IB Anskaffningar	37 528	33 624
Årets anskaffningar	8 364	4 161
Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	-47	-257
Tidigare års avskrivningar	-32 405	-32 645
Årets utrangeringar, avskrivningar	47	257
Årets avskrivningar	<u>-1 023</u>	<u>-17</u>
Bokfört värde	12 464	5 123
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB Anskaffningar	6 914	6 654
Årets anskaffningar	0	260
Tidigare års avskrivningar	-5 679	-5 086
Årets avskrivningar	<u>-509</u>	<u>-593</u>
Bokfört värde	726	1 235
Summa bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	13 190	6 358
Not 11 Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader, mark och annan fast egendom		
IB Anskaffningar	1 583 697	1 583 697
Årets utrangeringar, dammluckan i tätskärmen anskaffningsvärde	-8 043	-
Årets anskaffningar	-	-
Årets utrangeringar, dammluckan i tätskärmen, avskrivningar	804	-
Tidigare års avskrivningar	-578 508	-547 342
Årets avskrivningar	<u>-31 165</u>	<u>-31 166</u>
Bokfört värde	966 785	1 005 189
Taxeringsvärden	255 733	255 733
Flertalet av fastigheterna är taxerade som specialenhet allmän byggnad, vilket innebär att de inte åsatts något taxeringsvärde. Fastigheter med taxeringsvärde är Iason 1, Milon 9, Kvasten 8, Aurora 2 och Ormsaltaren 6. Nytt taxeringsvärde har beräknats fr.o.m. 2010.		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB Anskaffningar	9 178	6 950
Årets anskaffningar	3 358	2 228
Tidigare års avskrivningar	-6 742	-6 365
Årets avskrivningar	<u>-1 019</u>	<u>-377</u>
Bokfört värde	4 775	2 436

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
IB Anskaffningar	380 759	344 313
Fört från Pågående nyanläggningar	0	22 126
Årets anskaffningar	24 216	23 315
Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	-31 197	-8 995
Tidigare års avskrivningar	-269 596	-251 895
Årets avskrivningar	-28 796	-26 696
Årets utrangeringar, avskrivningar	30 917	8 995
Bokfört värde	106 303	111 163
Pågående nyanläggningar		
IB Anskaffningar	4 258	38 384
Årets nedskrivning	0	-18 921
Årets anskaffningar	11 314	6 921
Avslutade, fört till maskiner, inventarier, installationer m.m.	0	-22 126
Bokfört värde	15 572	4 258
Summa bokfört värde materiella anläggningstillgångar	1 093 435	1 123 046
<p>Posten <i>Pågående nyanläggningar</i> består av upparbetade kostnader för ombyggnation av fastigheterna Mercurius 14 506 tkr och Cephalus 537 samt ledamotshuset 529 tkr.</p> <p><i>Föregående års nedskrivning</i> avser upparbetade projekteringskostnader för konferensanläggningen på Helgeandsholmen, det s.k. Puckelnprojektet, enligt styrelsebeslut dnr 250-2155-09/10.</p>		
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i bostadsrättsföreningar, bokfört värde	2 159	2 159
Bokfört värde	2 159	2 159
Not 13 Fordringar hos andra myndigheter		
Mervärdesskattfordran	17 692	14 491
Övrigt	7 207	1 305
Summa	24 899	15 796
Not 14 Övriga fordringar		
Fordran Balder AB, fastighetsskatt Kvasten 8	369	0
Övrigt	98	55
Summa	467	55
Not 15 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader, årskort flyg	4 139	3 488
Förutbetalda kostnader, årskort tåg	9 275	9 216

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Övriga förutbetalda kostnader	14 434	11 930
Summa	27 848	24 634

Not 16 Avräkning med statsverket*Anslag i icke räntebärande flöde*

Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	171 103	166 554
Medel hänförbara till transfereringar m.m. som betalats	-171 103	-166 554
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	-128 142	-92 809
Redovisat mot anslag	1 496 631	1 456 744
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 514 756	-1 492 077
Återbetalning av anslagsmedel	71 647	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-74 620	-128 142

Fordran semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	20 739	24 837
Korrigerigering av löneskuld 2008	-	-1 182
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3 052	-2 916
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	17 687	20 739
Summa avräkning med statsverket	-56 933	-107 403

Not 17 Statskapital

Ingående balans	973 419	1 003 879
Fört från föregående års kapitalförändring via balanserad kapitalförändring	-28 817	-30 460
Årets anskaffning av anläggningstillgångar	165	0
Utgående balans	944 767	973 419

Not 18 Donationskapital

Ingående balans	2 324	2 345
Fört från föregående års kapitalförändring via balanserad kapitalförändring	-20	-21
Utgående balans	2 304	2 324

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 19 Balanserad kapitalförändring		
Ingående balans	-2 280 820	-2 184 543
Föregående års kapitalförändring	-467 823	-126 755
Fört till statskapital från föregående års kapitalförändring	28 817	30 457
Fört till donationskapital från föregående års kapitalförändring	20	21
Utgående balans	-2 719 806	-2 280 820
Den balanserade kapitalförändringen består av avsättningar till ledamöternas inkomstgarantier och pensioner inklusive sociala avgifter samt räntekostnader på pensionsavsättningarna.		

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Pensioner för tjänstemän

Ingående avsättning	988	1 023
Årets pensionskostnad	1 860	390
Årets pensionsutbetalningar	-727	-425
Utgående avsättning	2 121	988
<i>Tillkommer särskild löneskatt med</i>	<i>514</i>	<i>239</i>

Pensionsavsättning till ledamöter

Ingående avsättning	2 021 097	1 757 618
<i>Varav avgångna ledamöter</i>	<i>1 480 886</i>	<i>1 117 175</i>
<i>Varav aktiva ledamöter</i>	<i>540 211</i>	<i>640 443</i>
Avsatt till pensioner	141 574	280 228
Årets pensionskostnad	28 727	34 008
Årets pensionsutbetalningar	-56 658	-50 757
Utgående avsättning	2 134 740	2 021 097
<i>Varav avgångna ledamöter</i>	<i>1 531 648</i>	<i>1 480 886</i>
<i>Varav aktiva ledamöter</i>	<i>603 092</i>	<i>540 211</i>
<i>Tillkommer särskild löneskatt med</i>	<i>517 888</i>	<i>490 318</i>

Inkomstgaranti för ledamöter som lämnat riksdagen

Ingående avsättning	167 705	77 905
Årets kostnad för inkomstgarantier	100 398	120 206
Årets utgifter för inkomstgarantier	<u>-50 961</u>	<u>-30 406</u>
Utgående avsättning	217 142	167 705
<i>Tillkommer sociala avgifter med</i>	<i>52 679</i>	<i>40 685</i>

Från och med 2011 har inkomstgaranti beräknats för de ledamöter som sökt inkomstgaranti men inte utnyttjat den (vilande), vilket har medfört en ökning av avsättningen med 75 131 tkr inklusive sociala avgifter. Det motsvarande beloppet för 2010 är 86 995 tkr samt en korrigering av tidigare års avsättning med 27 850 tkr inklusive sociala avgifter. Jämförelsetalen har inte räknats om.

Inkomstgaranti för ledamöter i riksdagen

Ingående avsättning	357 683	–
Årets kostnad för inkomstgarantier	5 007	–
Årets förändring av inkomstgarantier	<u>2 047</u>	<u>–</u>
Utgående avsättning	364 737	–
<i>Tillkommer sociala avgifter</i>	<i>107 455</i>	<i>–</i>

Under 2011 har en beräkning av sittande ledamöters inkomstgarantier (latenta) gjorts, vilket har medfört en ökning av avsättningen för ledamöterna med 472 192 tkr, se *Tilläggsupplysningar och noter* under rubriken *Värderingsprinciper*.

Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	3 397 276	2 721 032
--	------------------	------------------

Not 21 Övriga avsättningar**Kompetensåtgärder**

Ingående balans	3 141	2 402
Fört till upplupna kompetensmedel, förhandlad del 2011	-3 141	0
Årets avsättningar	<u>771</u>	<u>739</u>
Utgående balans	771	3 141

Från och med budgetåret 2010 redovisas avsättningen enligt trygghetsavtalet som en *övrig avsättning*. Tidigare år redovisades posten under *upplupna kostnader*, nu är det endast den förhandlade delen som redovisas under upplupna kostnader.

Övriga avsättningar

Ingående balans	15 000	15 000
Årets förändring	<u>-3 722</u>	<u>0</u>
Utgående balans	11 278	15 000

Summa övriga avsättningar **12 049** **18 141**

Not 22 Lån i Riksgäldskontoret

Ingående balans	173 921	156 650
Under året upptagna lån	39 644	47 306
Årets amorteringar	<u>-38 651</u>	<u>-30 035</u>
Utgående balans	174 914	173 921
<i>Av riksdagen beviljad låneram (enl. anslagsdirektiv)</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>

Not 23 Periodavgränsningsposter

Upplupen semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	29 149	29 808
Upplupna löner och arvoden inkl. sociala avgifter	3 204	3 446
Förutbetalda intäkter, hyror och prenumerationer	8 284	8 750
Avsättning enligt trygghetsavtalet	2 599	–
Övriga upplupna kostnader	<u>4 806</u>	<u>3 581</u>
Summa periodavgränsningsposter	48 042	45 585

Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder redovisades som avsättningar år 2010 enligt ESV:s handledning för personalkostnader. Den förhandlade delen redovisas som övriga upplupna kostnader.

Anslagsredovisning

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 24 Uo 01 2:1 Ap 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.		
Av riksdagen beviljad anslagskredit (5 % 2010 och 2011)	41 598	41 434
Not 25 Uo 01 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag		
Av riksdagen beviljad anslagskredit (5 % 2010 och 2011)	34 139	33 169
Not 26 Uo 01 6:6 Ap 1 Stöd till politiska partier		
Av riksdagen beviljad anslagskredit (3 % 2010 och 2011)	5 106	5 106

Finansieringsanalys

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010
Not 27 Kostnader		
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	1 955 940	1 677 375
– avgår avskrivningar	–62 513	–77 769
– avgår avsättningar	–670 152	–442 082
– avgår realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	–7 464	0
Summa	1 215 811	1 157 524
Not 28 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter enligt resultaträkningen	33 673	38 129
– avgår realisationsvinster	–10	–190
Summa	33 663	37 939

5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010	2009	2008	2007
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Utnyttjad	174 914	173 921	156 650	149 864	141 919
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	151 476	149 208	146 373	140 709	150 486
Maximalt utnyttjad	–	–	–	–	27 823
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	1 475	637	123	3 561	2 161
Räntekostnader	–	–	–	–	–
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	33 663	37 939	37 974	40 128	38 941
Beräknat belopp enligt anslagsdirektivet	–	–	–	–	–
Anslagskredit					
<i>Beviljad</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	41 598	41 434	40 906	38 857	38 556
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	34 139	33 169	19 398	18 899	22 012
Stöd till politiska partier	5 106	5 106	5 106	5 106	5 106
<i>Utnyttjad anslagskredit</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	–	–	–	–	–
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	–	–	–	–	–
Stöd till politiska partier	–	–	–	–	–
Anslagssparande					
<i>Ramanslag</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	12 808	86 647	57 564	40 627	25 768
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	61 811	41 495	35 245	86 798	45 174
Stöd till politiska partier	98	3 646	5 190	3 421	17 422
Bemyndiganden					
Stöd till politiska partier	171 200	170 200	170 200	170 200	–
<i>Utestående åtaganden</i>	128 139	128 389	123 757	123 757	–
Stöd till riksdagspartiernas	15 000	15 000	–	–	–

<i>(Belopp anges i tkr)</i>	2011	2010	2009	2008	2007
<hr/>					
kvinnorganisationer					
<i>Utestående åtaganden</i>	15 000	15 000	–	–	–
Personal					
Medelantal anställda	658	662	665	664	659
Antalet årsarbetskrafter	602	602	602	600	591
Driftskostnad per årsarbetskraft⁶⁵	1 095	1 065	1 063	986	976
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	–710 703	–467 823	–126 755	–390 127	–36 233
Balanserad kapitalförändring	–2 719 806	–2 280 820	–2 184 543	–1 848 150	–1 230 674

⁶⁵ Med driftkostnad avses personalkostnader, övriga driftkostnader enligt resultaträkningen exklusive avskrivningar och alla direkt hänförliga kostnader avseende riksdagsledamöter.

Riksdagsstyrelsens uppdrag och ersättningar

Riksdagsstyrelsens ledamöters uppdrag som styrelse- och rådsledamöter i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamöter i aktiebolag samt ersättningar⁶⁶ utbetalade av Riksdagsförvaltningen under 2011.

Riksdagsstyrelsens ledamöter den 31 december 2011

Per Westerberg (M), ordförande Ersättning: 1 753 646 kr	SABO AB, ordförande MKB Fastighets AB, ledamot
Carina Moberg (S), ledamot Ersättning: 739 511 kr	Tomas Tobé (M), ledamot Ersättning: 958 851 kr
<i>Övriga uppdrag:</i> Riksbankens Jubileumsfond, personlig suppleant t.o.m. 2011-05-19	Pia Nilsson (S), ledamot Ersättning: 783 974 kr
Anna Kinberg Batra (M), ledamot Ersättning: 906 917 kr	<i>Övriga uppdrag:</i> Västmanlands polisstyrelse, ersättare Styrelsen i Sala sparbank, ledamot
Karin Åström (S), ledamot Ersättning: 811 644 kr	Magdalena Andersson (M), ledamot Ersättning: 785 134 kr
<i>Övriga uppdrag:</i> Valrossen AB, ledamot	<i>Övriga uppdrag:</i> Stiftelsen Fria Media, ledamot Nationella Donationsrådet, ledamot t.o.m. 2011-02-22 Apotekens Service AB, revisor
Margareta Pålsson (M), ledamot Ersättning: 915 336 kr	Gunvor G Ericson (MP), ledamot Ersättning: 707 692 kr
<i>Övriga uppdrag:</i> Skolverkets insynsråd, uppdrag Förvaltningsstiftelsen för SVT, SR och UR, ledamot Länsstyrelsen Skåne, ledamot	<i>Övriga uppdrag:</i> Försäkringskassans insynsråd, ledamot
Leif Jakobsson (S), ledamot Ersättning: 809 782 kr	Johan Pehrson (FP), ledamot
<i>Övriga uppdrag:</i>	

⁶⁶ Med ersättning avses arvoden (inklusive skattepliktig del av bil- och traktamentsersättning) och kostnadsersättningar som betalats ut från Riksdagsförvaltningen under 2011.

Ersättning: 768 637 kr

Hans Hoff (S), suppleant

Ersättning: 686 212 kr

Jan-Evert Rådström (M), suppleant

Ersättning: 794 777 kr

Övriga uppdrag:

Länsstyrelsens insynsråd Värmlands län, ledamot

Agneta Gille (S), suppleant

Ersättning: 674 788 kr

Övriga uppdrag:

Insynsrådet Uppsala län, ledamot

Upplands Lokaltrafik, vice ordförande

Uppsala Buss, vice ordförande t.o.m. 2011-01-31

Mälåb, ledamot t.o.m. 2011-05-25

Riksbankens Jubileumsfond, ledamot

Cecilia Magnusson (M), suppleant

Ersättning: 675 876 kr

Övriga uppdrag:

Bostads AB Poseidon, ledamot t.o.m. 2011-04-30

Insynsrådet för Statens institutionsstyrelse, ledamot

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola, ledamot

Göteborgs Hamn, ledamot fr.o.m. 2011-05-01

Lars Johansson (S), suppleant

Ersättning: 680 155 kr

Övriga uppdrag:

Exportkontrollrådet, ledamot

Cecilia Widegren (M), suppleant

Ersättning: 795 391 kr

Övriga uppdrag:

Apotekets Servicebolag AB, revisor

Socialstyrelsens rättsliga råd, ledamot

Carina Adolfsson Elgestam (S), suppleant

Ersättning: 689 660 kr

Övriga uppdrag:

Vida vision AB, uppdrag

Länsstyrelsen i Kronobergs län insynsråd, ledamot

ISP Inspektionen för strategiska produkter fr.o.m. februari 2011

Mats Gerdau (M), suppleant

Ersättning: 678 238 kr

Övriga uppdrag:

Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB, ordförande fr.o.m. 2010-05-15

Mehmet Kaplan (MP), suppleant

Ersättning: 682 174 kr

Allan Widman (FP), suppleant

Ersättning: 676 508 kr

Övriga uppdrag:

Riksbanksfullmäktige, ledamot

Kathrin Flossing, riksdagsdirektör

Ersättning: 1 347 178 kr

Övriga uppdrag:

Kriminalvårdsnämnden, ordförande t.o.m. 2011-03-31

H.M. Konungens Råd för mark- och byggnadsfrågor, ledamot

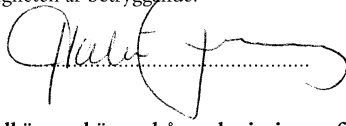
Klarspråksnämnden, ledamot

Godkännande av årsredovisningen**Myndighetens chef godkänner härmed årsredovisningen för år 2011**

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 2012-02-15

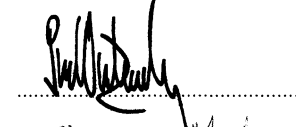
Kathrin Flossing, riksdagsdirektör

Riksdagsstyrelsens ledamöter godkänner härmed årsredovisningen för år 2011

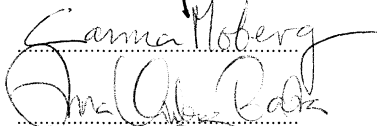
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vi bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 2012-02-15

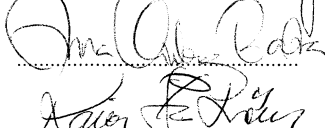
Per Westerberg, ordförande

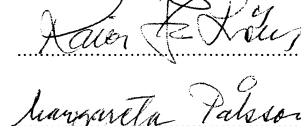
Carina Moberg, ledamot

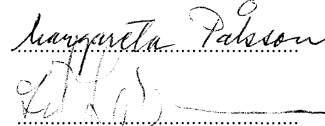
Anna Kinberg Batra, ledamot

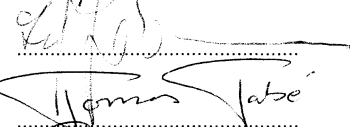
Karin Åström, ledamot

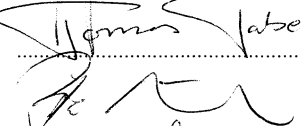
Margareta Pålsson, ledamot

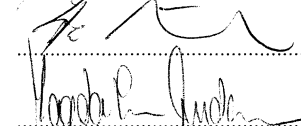
Leif Jakobsson, ledamot

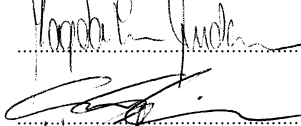
Tomas Tobé, ledamot

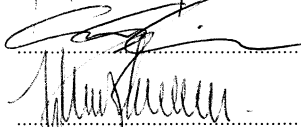
Pia Nilsson, ledamot

Magdalena Andersson, ledamot

Gunvor G Ericson, ledamot

Johan Pehrson, ledamot

